

บทความวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง
ปาฏิหาริย์แมวลายสั่มผู้พิทักษ์หนังสือ

โดย

นาย สรวิศ เตียวประเสริฐ

รหัสนักศึกษา 05610921

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 111 ระเบียบวิธีวิจัยเอเชียศึกษา

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	การวิเคราะห์ห้องค้ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ
ผู้เขียน	สรวิศ เตียวประเสริฐ
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์มนทรัตม์ พิทักษ์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	พุทธศักราช 2564

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ห้องค้ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมเรื่องนี้

ผลการศึกษาพบว่าวรรณกรรมแปลเรื่องนี้มีโครงเรื่องเกี่ยวกับการเดินทางเพื่อช่วยเหลือเหล่าหนังสือที่ถูกกักขังเอาไว้ภายในเขาวงกตของตัวละครเอกที่ชื่อ นัตสึกิ รินทาโร่ และแมวลายสั้มที่ชื่อ โทระ ดำเนินเรื่องแบบไม่มีกรอบเวลา ผู้เขียนผูกปมด้วยการสร้างความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ การสร้างตัวละครภายในเรื่องแบ่งเป็นสามประเภทได้แก่ตัวละครเอก ตัวละครฝ่ายตรงข้ามหรือตัวละครปรปักษ์ และตัวละครประกอบ ตัวละครส่วนใหญ่เป็นตัวละครหลายลักษณะ แก่นเรื่องของวรรณกรรมเรื่องนี้คือการสะท้อนปัญหาการอ่านหนังสือในสังคมปัจจุบันพร้อมกับการตั้งคำถามถึงความหมายของการอ่านหนังสือรวมถึงเป็นเครื่องย้ำเตือนใจให้แก่ผู้อ่านทุกคนถึงคุณค่าของหนังสือ บทสนทนาแบ่งได้สองประเภทคือ บทสนทนาเพื่อดำเนินเรื่อง และบทสนทนาเพื่อนำเสนอตัวละคร ฉากและบรรยากาศมีการสร้างฉากทั้งฉากแบบสมจริงและฉากแบบเหนือจริง รวมทั้งสร้างบรรยากาศได้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง มุมมองการเล่าเรื่องเป็นมุมมองบุคคลที่สามแบบรู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่างทำให้สามารถอธิบายการกระทำและความคิดของตัวละครได้อย่างละเอียด คุณค่าของวรรณกรรมแปลเรื่องนี้ได้แก่ การใช้รูปแบบของนิยายแฟนตาซีเพื่อสะท้อนปัญหาการอ่านหนังสือในสังคมปัจจุบัน และสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน เป็นการชี้ให้เห็นปัญหา ในขณะที่เดียวกันก็ให้อิสระทางความคิดแก่ผู้อ่าน

คำสำคัญ : วรรณกรรมแปลญี่ปุ่น, ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ, นิยายแฟนตาซี, องค์ประกอบของวรรณกรรม, คุณค่าของวรรณกรรม

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์
แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ” เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 111 ระเบียบวิธีวิจัยเอเชียศึกษา (Asian Studies
Research Methodology)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์มนตรี
พิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงร่างวิจัยที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ตลอดจนเป็น
กำลังใจและแรงผลักดันให้ทำให้บทความวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด
ข้าพเจ้าขออภัยไว้ ณ ที่นี้

สรวิศ เตียวประเสริฐ

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
3. ขอบเขตของการศึกษา	5
4. วิธีการดำเนินการวิจัย	5
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
6.1 องค์ประกอบของวรรณกรรม	5
6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรม	12
7. ผลการศึกษา	13
7.1 องค์ประกอบของวรรณกรรม	13
7.1.1 โครงเรื่อง	13
7.1.2 ตัวละคร	26
7.1.3 แนวคิดของเรื่องหรือแก่นเรื่อง	41
7.1.4 บทสนทนา	42
7.1.5 ฉากและบรรยากาศ	45
7.1.6 การสร้างมุมมองการเล่าเรื่อง	52
7.2 คุณค่าของวรรณกรรม	52
8. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา	53
บรรณานุกรม	56

โครงร่างงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมว ลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ”

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรมในความหมายอย่างกว้าง คือ สิ่งใดก็ตามที่มนุษย์สามารถใช้สื่อสารภาษาออกมาได้อย่างมีคุณค่า ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่แต่งขึ้น ตำรา บทความ ข่าว หรืองานเขียนในสื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิด กระทั่งคำพูดปราศรัยสุนทรพจน์ การเล่านิทาน รวมไปถึงการเล่นเพลงก็ถือเป็นวรรณกรรม

วรรณกรรมในความหมายอย่างแคบ คือ เป็นเรื่องที่แต่งขึ้น เรียกว่างานประพันธ์ที่มีวรรณศิลป์หรือกลวิธีการประพันธ์อย่างมีศิลปะ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทกวี และบทละคร (ชินิชฐา แจ่มจรัส, 2556)

วรรณกรรมเป็นผลงานศิลปะที่แสดงออกด้วยการใช้ภาษาอย่างมีศิลปะเพื่อสื่อสารเรื่องราวให้เข้าใจระหว่างมนุษย์ โดยแสดงผ่านภาษาสามชนิด คือ ภาษากาย ภาษาเขียน และภาษาพูด ความงามหรือศิลปะในการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับเวลา โอกาส และบุคคล นอกจากนี้ยังสามารถปรุงแต่งภาษาได้ตามความเหมาะสม (Mario Williams [นามแฝง], 2562)

สำหรับนักวรรณกรรมศึกษา ความหมายของวรรณกรรมจะจำกัดแคบเข้ามาเฉพาะงานเขียนที่เป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีคุณลักษณะบางอย่างเฉพาะ เช่น เป็นงานเขียนที่อยู่บนพื้นฐานของจินตนาการ การใช้ภาษาเชิงภาพพจน์ การอุปมาอุปมัย หรือรวมไปถึงการมีท่วงทำนองและจังหวะที่ไพเราะ มีเค้าโครงเรื่องและตัวละคร การนิยามในลักษณะนี้ทำให้งานเขียนที่เข้าข่ายวรรณกรรมจึงมีอยู่อย่างจำกัด นักวิจารณ์วรรณกรรมตะวันตกในปัจจุบันซึ่งส่วนใหญ่มีกระแสนิยมหลังสมัยใหม่หรือโพสต์โมเดิร์นนิสม์ ได้ให้ความหมายวรรณกรรมด้วยแง่มุมที่น่าสนใจและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่า วรรณกรรมเป็นการประกอบสร้างทางสังคม (social construction) ซึ่งหมายความว่า ทั้งวรรณกรรมและหลักการเกี่ยวกับวรรณกรรมต่างได้รับการประกอบสร้างและสถาปนาขึ้นมาโดยสังคม ทุกสิ่งสามารถเป็นวรรณกรรมได้ทั้งสิ้น โดยเฉพาะงานเขียนที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณค่า (ไพฑูรย์ธัญญา [นามแฝง], 2554)

วรรณกรรมสามารถจำแนกออกได้หลายประเภทตามลักษณะของเกณฑ์ที่ใช้ แต่ที่ครอบคลุมและสำคัญมีอยู่ 2 ประเภท คือ 1. การแบ่งตามลักษณะการประพันธ์ ได้แก่ วรรณกรรมร้อยแก้ว ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่ไม่กำหนดบังคับคำหรือฉันทลักษณ์ เป็นความเรียงทั่วไป ทั้งบันเทิงคดีและสารคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น ความเรียง และบทความ เป็นต้น วรรณกรรมร้อยกรอง ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่การเขียนมีการบังคับรูปแบบด้วยฉันทลักษณ์และแบบแผนการสัมผัส อาจเรียกงานเขียนประเภทนี้ได้ว่า กวีนิพนธ์ โดยแบ่งแยกย่อยออกไปได้อีกสามชนิดตามจุดประสงค์ของงาน ได้แก่ วรรณกรรมประเภทบรรยาย วรรณกรรมประเภทพรรณนา และวรรณกรรมประเภทบทละคร 2. การแบ่งตามลักษณะการถ่ายทอด ได้แก่ วรรณกรรมมุขปาฐะ อันเป็นวรรณกรรมที่ถ่ายทอดโดยการบอกเล่า และการขับร้อง เพื่อใช้สำหรับพิธีกรรมหรือกิจกรรมบางอย่าง โดย

วรรณกรรมประเภทนี้ถือเป็นวรรณกรรมที่มีมายาวนานที่สุด วรรณกรรมลายลักษณ์ เป็นวรรณกรรมที่ถ่ายทอด โดยการเขียนลงบนวัสดุอะไรก็ได้ที่สามารถจดบันทึกได้ วรรณกรรมประเภทนี้พัฒนาสืบต่อมาจากรวมหมู่ ปาฐะ เมื่อมนุษย์มีอารยธรรมที่เจริญรุ่งเรืองวรรณกรรมประเภทนี้จึงเริ่มเป็นที่แพร่หลาย มีการสร้างเทคนิคและ รูปแบบมากมาย ปัจจุบันได้กลายเป็นมรดกที่แสดงถึงการพัฒนาของมนุษยชาติ (อริศรา พรหมผล้า, 2559) จาก ข้อความข้างต้นทำให้ทราบได้ว่าวรรณกรรมคือผลงานที่เกิดขึ้นจากการหล่อหลอมในสังคมและถ่ายทอดด้วยการ ใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ โดยมีพื้นฐานของเรื่องราวที่อาจตั้งอยู่บนความเป็นจริงหรือจินตนาการ ผลงานวรรณกรรม นั้นไม่เพียงแต่เป็นงานที่ต้องเขียนและจดบันทึกแต่หมายรวมถึงสื่อแทบทุกชนิดที่มีการใช้ภาษาในการสื่อสาร วรรณกรรมที่ดีเกิดขึ้นจากการประพันธ์ที่มีการวางแผนในการใช้ภาษาอย่างงดงามเป็นพิเศษและถ่ายทอดเนื้อหา ออกมาอย่างมีชั้นเชิง

คุณค่าของวรรณกรรมประกอบด้วย คุณค่าด้านเนื้อหาที่ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และเกิดอารมณ์ ความรู้สึกต่อผลงาน คุณค่าด้านแนวคิดที่สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมให้ผู้อ่านนำไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต คุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่ทำให้ผู้อ่านได้รับรสของภาษา และคุณค่าด้านสังคมที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิต ความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณีของผู้คนในสังคมยุคนั้น อาจกล่าวได้ว่าวรรณกรรมเป็นบันทึกทางสังคมและ เครื่องมือในการสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในแต่ละยุคสมัยผ่านการใช้ภาษาอย่างสละสลวยในการ อธิบายถึงตัวละครและเนื้อหาที่สร้างตามจินตนาการของผู้แต่ง ผู้อ่านจึงได้เรียนรู้ถึงสังขรณ์ของชีวิต ข้อคิดใน การดำเนินชีวิต รวมไปถึงวิถีคิดที่ต่างไปจากเดิม วรรณกรรมจึงเป็นสิ่งที่มอบความเพลิดเพลินบันเทิงใจ และช่วย กล่อมเกลাজิตใจมนุษย์ ให้มีความดีงามอีกด้วย (จิตต์นิกา ศรีไสย์, บรรณาธิการ, 2551)

วรรณกรรมคือภาพสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์ในสังคม เรื่องราวแฝงเหล่านี้จะช่วย ชี้ให้ผู้อ่านเห็นสาเหตุของปัญหาและการพยายามค้นหาวิธีแก้ปัญหานั้น ในบางครั้งผู้เขียนจะสอดแทรก ความปรารถนาหรืออุดมการณ์ทางการเมืองหรือสังคมมาในผลงาน คุณค่าของวรรณกรรมที่แท้จริงคือการที่แรง บันดาลใจของผู้เขียนได้ถ่ายทอดมายังผู้อ่าน ทำให้เกิดการตีความวรรณกรรมออกมาเป็นอารมณ์ความรู้สึก คุณค่าทางอารมณ์ที่ได้จากการอ่านส่งผลให้เกิดกระบวนการคิด ทศนคติ หรือมุมมอง ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มพูน ความรู้ ในผลงานวรรณกรรมมักจะมีการสอดแทรกคติและแง่คิดเอาไว้ไม่มากก็น้อย ซึ่งแต่ละเรื่องย่อมแตกต่างกันไป จึงต้องมีการพิจารณาจากหลายมุมไม่ว่าจะเป็น ค่านิยม สังคม ฐานะ แนวคิด และจุดประสงค์ของผู้เขียน อาจกล่าวได้ว่าวรรณกรรมสามารถสร้างสุนทรียอารมณ์ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ได้อย่างลงตัว ด้วยเหตุนี้ วรรณกรรมจึงมีอิทธิพลและผลกระทบต่อสังคม โดยมีส่วนอย่างมากในการเปลี่ยนแปลงสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล ถึงระดับโลก วรรณกรรมจึงผูกพันกับสังคมอย่างแนบแน่นและมีบทบาทในการชี้แนะแนวทางให้กับผู้คนตลอดมา (อนุสรรา ชูชื่น, 2555)

คุณค่าของวรรณกรรมคือการรับข้อคิดที่ถูกนำเสนอผ่านเรื่องราวที่ได้อ่านมาปรับใช้ได้ ผู้เขียนแต่ละท่าน อาจมีมุมมองต่อปัญหาที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้อ่านสามารถนำมามุมมองเหล่านี้มาเป็นหลักคิดในการใช้ชีวิตได้ มุมมอง

บางอย่างอาจสามารถตอบคำถามที่อยู่ในใจได้อย่างลงตัวและเมื่อเชื่อมโยงแต่ละเรื่องเข้าหากัน ทำให้เข้าใจ ความหมายและคุณค่าของชีวิตได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่าง มาก (คะนิง จันทรสงเคราะห์, 2556) จากข้อความข้างต้นวรรณกรรมเป็นผลงานอันทรงคุณค่าที่อยู่คู่กับสังคม มนุษย์มาอย่างยาวนาน คุณค่าที่อยู่ในตัวของวรรณกรรมแต่ละเรื่องนั้นได้รับการสื่อสารออกมาผ่านเรื่องราวและ ภาษาที่แตกต่างกันไปตามมุมมองของผู้เขียนที่มีต่อปัญหา สังคม และวิถีชีวิตในขณะนั้น วรรณกรรมทุกเรื่องจึง แฝงไปด้วยข้อคิดและคำถามที่ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และมุมมองที่แตกต่างกลับไป นอกจากนี้วรรณกรรมที่ดี จะส่งผลกระทบต่อสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้า เรียกได้ว่าวรรณกรรมเป็นสิ่งที่เติบโตไปพร้อมกับ ยุคสมัยและผู้คนในสังคมและมีความเกี่ยวข้องกันอย่างเหนียวแน่น

วรรณกรรมญี่ปุ่นเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานโดยสิ่งที่เป็นจุดกำเนิดของวรรณกรรมญี่ปุ่นในเวลาต่อมาคือ หนังสือประวัติศาสตร์โคะจิกิและนิฮงโชะกิ และกวีนิพนธ์มังโยชู วรรณกรรมเล่มที่เก่าแก่ที่สุดของญี่ปุ่นคือ เก็นจิ โมโนกาตาริ แต่งโดยมูราซากิ ชิกิบุ ทว่าในยุคหนึ่งไม่ได้เป็นที่สนใจเท่าที่ควรเนื่องจากเป็นยุคสมัยของเหล่านักรบ ซามูไร วรรณกรรมญี่ปุ่นเริ่มกลับมีบทบาทในหน้าประวัติศาสตร์อีกครั้งเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีผลงาน มากมายได้กำเนิดและก็เป็นช่วงที่วรรณกรรมญี่ปุ่นได้รับการยอมรับว่ามีความโดดเด่นไม่แพ้วรรณกรรมตะวันตก ทว่าในขณะที่วรรณกรรมญี่ปุ่นได้รับการเผยแพร่ไปทั่วโลกในไทยกลับไม่ได้มีกระแสที่คึกคัก

วรรณกรรมญี่ปุ่นเรื่องแรกที่แปลเป็นภาษาไทยคือ จำพราก พิมพ์รวมเล่มเมื่อปี 2518 ซึ่งเป็นหนังสือ ชายดีในญี่ปุ่นและอังกฤษ ด้วยวิธีการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย วรรณกรรมเรื่องนี้ได้กลายเป็น จุดเริ่มต้นสำคัญที่นำมาสู่ความสนใจต่อวรรณกรรมญี่ปุ่น ทว่าเนื่องจากเป็นยุคที่กระแสของวรรณกรรมตะวันตกมี มากประกอบกับการที่มีผู้ที่ศึกษาภาษาญี่ปุ่นถึงระดับชำนาญนั้นมีน้อยวรรณกรรมญี่ปุ่นจึงยังไม่แพร่หลายในไทย หลังจากนั้นก็มีวรรณกรรมญี่ปุ่นที่แปลจากอังกฤษเข้ามาอยู่ประปราย จนกระทั่งได้มีการแปลวรรณกรรมเยาวชน เรื่อง โตะตะจัง เด็กหญิงขำหน้าดำ ผลงานเรื่องนี้ถือเป็นวรรณกรรมอมตะเรื่องหนึ่งในญี่ปุ่น เนื่องจากเรื่องนี้ ไม่ใช่วรรณกรรมที่มีเนื้อหาหนักและเน้นผู้อ่านที่เป็นเยาวชนทำให้เนื้อหาเข้าใจง่าย ทำให้วรรณกรรมญี่ปุ่นเข้ามา เป็นกระแสในไทยอีกครั้ง

ช่วงปลายทศวรรษ 2520 จนเข้าสู่ทศวรรษ 2530 อาจเรียกได้ว่าเป็นยุคที่มีการแปลวรรณกรรมญี่ปุ่น เข้ามาในไทยอย่างจริงจัง โดยส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมเยาวชนและวรรณกรรมแนวสืบสวนสอบสวน กระทั่ง สำนักพิมพ์ JBOOK ได้เข้ามาบุกเบิกตลาดวรรณกรรมญี่ปุ่นอย่างแท้จริงเมื่อช่วงต้นทศวรรษ 2540 หลังจากนั้น จึงกลายเป็นยุคทองของวรรณกรรมญี่ปุ่นในไทยอย่างแท้จริง แต่เมื่อเวลาผ่านไปหลังจาก JBOOK ได้ยุติกิจการไป กระแสก็เริ่มกลับมาเงียบอีกครั้ง เข้าสู่ช่วงปลายทศวรรษ 2550 อย่างเข้าสู่ทศวรรษ 2560 ตลาดวรรณกรรมญี่ปุ่น เริ่มแตกแขนง มีผู้ผลิตรายใหญ่เกิดขึ้นมาแทนที่ JBOOK ผลงานที่โด่งดังในขณะนั้นคือวรรณกรรมของมูราคามิ ฮารุกิและอิงาชิโนะ เคโงะ นอกจากนี้กระแสไลต์โนเวลก็เริ่มโด่งดังขึ้นมาด้วย (ไชเชิต ทิพย์เทียมพงษ์, 2562) นับตั้งแต่ผลงานของมูราคามิ ฮารุกิได้เข้ามาสู่ตลาดในไทยกระแสของวรรณกรรมญี่ปุ่นจึงเริ่มกลับมาอีกครั้ง

ในปัจจุบันวรรณกรรมญี่ปุ่นได้รับการแปลเข้ามาในไทยเป็นจำนวนมากทั้งผลงานของนักเขียนหน้าใหม่และนักเขียนอมตะในอดีต การเข้าถึงวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นกลายเป็นเรื่องง่ายเมื่อวรรณกรรมมีให้อ่านในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะวรรณกรรมแนวสืบสวนสอบสวนและแนวแฟนตาซีที่ได้รับความนิยมสูงมาก

วรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ เป็นนวนิยายแนวแฟนตาซีเกี่ยวกับเรื่องราวของนัตสึกิ ริงทาโร่ นักเรียนมัธยมปลายซึ่งมีนิสัยเย็บขริม พุดน้อย มีเพื่อนไม่มาก แต่มีความรักในการอ่านหนังสือ ปัจจุบันอาศัยอยู่กับคุณปู่ที่เป็นเจ้าของร้านหนังสือนัตสึกิ วันหนึ่งปู่เสียชีวิตกะทันหัน ร้านของปู่จึงอยู่ในการดูแลของเขาแทน ทว่าเขากลับไม่มั่นใจว่าจะสามารถดูแลร้านได้และกำลังจะตัดสินใจย้ายไปอาศัยอยู่กับญาติ ในขณะที่กำลังเลแมวลายสัมพันธ์ตัวหนึ่งก็ปรากฏตัวขึ้นมาอยู่ต่อหน้าเขา ที่น่าตกใจกว่าคือสามารถพูดภาษาคนได้ แมวได้ขอให้รินทาโร่ช่วยปลดปล่อยเหล่าหนังสือที่ติดอยู่ในเขาวงกตเหมือนดังที่คุณปู่ของเขาเคยทำมาก่อน การผจญภัยภายในเขาวงกตของพวกเขาจึงเริ่มต้นขึ้น

วรรณกรรมเล่มนี้แต่งโดยนัตสึกาวะ โซสุเกะ และแปลเป็นภาษาไทยโดยฉัตรขวัญ อดิศัย เป็นเรื่องราวของเด็กหนุ่มผู้รักหนังสือแต่ขาดความมั่นใจ เมื่อต้องเจอกับการตัดสินใจครั้งสำคัญในชีวิตเขาก็ไม่อาจพูดความเห็นของตัวเองออกไปได้ การเดินทางกับแมวลายสัมพันธ์ในครั้งนี้เป็นบททดสอบต่อความรักในหนังสือของเขา และถือเป็นการเดินทางเพื่อการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี นอกจากนั้นสิ่งที่ปรากฏในเขาวงกตทั้ง 4 แห่งยังสะท้อนถึงสังคม คุณค่า มุมมอง และวิถีชีวิตในการอ่านหนังสือ ฉากและผู้คนที่แตกต่างกันในแต่ละเขาวงกตเป็นดังตัวแทนของสังคมมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์ ในเขาวงกตแห่งที่ 1 ริงทาโร่ได้เข้าไปยังคฤหาสน์ของชนชั้นสูงที่แห่งนั้นเต็มไปด้วยชั้นหนังสือที่วางเรียงรายกันมากมายและเจ้าของคฤหาสน์ที่กำลังนั่งอ่านหนังสืออย่างไม่หยุดหย่อน เขาวงกตแห่งที่ 2 เป็นสถาบันวิจัยที่เต็มไปด้วยนักศึกษาในชุดขาว ศาสตราจารย์ผู้เป็นเจ้าของสถาบันกำลังทำการวิจัยเกี่ยวกับหนังสือเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่อยู่ เขาวงกตแห่งที่ 3 เป็นบริษัทแห่งหนึ่งที่ตึกสำนักงานมีหนังสือร่วรงหล่นลงมาเป็นจำนวนมากกองถมกันดังภูเขาขยะและประธานที่ไม่เห็นคุณค่าของหนังสือ และเขาวงกตแห่งที่ 4 หรือเขาวงกตแห่งสุดท้ายรินทาโร่ได้พบกับหนังสือที่ผ่านกาลเวลายาวนานและกำลังหมดศรัทธาในตัวมนุษย์และคุณค่าในตัวเอง

ผู้เขียนนัตสึกาวะ โซสุเกะ เคยได้รับรางวัลโชกักคังบุงโกะโซเซ็ตสึ ครั้งที่ 10 จากผลงานแจ้งเกิดเรื่อง อิจิโตะ คุณหมอหัวใจเทวดา ปัจจุบันเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงมากในญี่ปุ่น ผลงานเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ ได้รับการซื้อลิขสิทธิ์ไปแปลมากกว่า 15 ประเทศและได้รับรางวัลรองชนะเลิศ Japan Bookseller Award เป็นวรรณกรรมญี่ปุ่นร่วมสมัยที่ได้รับการยกย่องในระดับสากลว่าเป็นผลงานชั้นยอด นอกจากนั้นวรรณกรรมเรื่องนี้ยังสอดแทรกแนวคิดด้านคุณค่า ค่านิยม และความสำคัญของหนังสือด้วยกลวิธีที่น่าสนใจ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบด้านโครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและบรรยากาศ รวมทั้งแนวคิดของเรื่อง โดยมีความหวังว่าจะทำให้ทั้งตัวผู้วิจัยและผู้อ่านเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของวรรณกรรมแปลเรื่องนี้มากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ
2. เพื่อศึกษาคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ

3. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาจากวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ แต่งโดยนักสืคาวะ โซสุเกะ แปลโดยฉัตรขวัญ อติศัย จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Bibli ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2563

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม แนวทางการวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรม
2. วิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมแปลเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ ได้แก่โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและบรรยากาศ รวมทั้งแนวคิดของเรื่อง
3. ศึกษาคุณค่าของวรรณกรรมแปลเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ
4. สรุปและอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า
5. เสนอผลการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบองค์ประกอบของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ
2. ได้ทราบถึงคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือ

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 องค์ประกอบของวรรณกรรม สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. **โครงเรื่อง (Plot)** โครงเรื่องมีลักษณะใกล้เคียงกับเนื้อเรื่อง แต่สั้นและสังเขปความกว่าเนื้อเรื่อง โครงเรื่องอาจบอกเราว่าตัวละคร คิดอย่างไร พูดอะไร แต่จะไม่บรรยาย หรือวิเคราะห์ตัวละครเหล่านั้นเหมือนในเนื้อเรื่อง แม้เหตุการณ์ก็กล่าวถึงเฉพาะเหตุการณ์สำคัญในเนื้อเรื่องเท่านั้น

ลอเรนซ์ เพอร์รีน (Laurence Perrine: Story and Structure) กล่าวว่าเนื้อเรื่องกับโครงเรื่อง มีลักษณะคล้ายแผนที่ เนื้อเรื่องให้รายละเอียดครบถ้วน ส่วนโครงเรื่องสังเขป แต่เฉพาะจุดที่สำคัญ ๆ พอเป็นที่เข้าใจเท่านั้น

โครงเรื่องรอง (Sub plot) โครงเรื่องอาจซับซ้อนขึ้น โดยมีโครงเรื่องรองซ้อนอยู่ในโครงเรื่องใหญ่ โครงเรื่องรองนี้ก็จะวิเคราะห์ได้ใกล้เคียงกับโครงเรื่องใหญ่ และมีขึ้นเพื่อแสดงถึงความแตกต่างกันกับโครงเรื่องใหญ่ หรือเป็นคู่ขนานกันไป หรือเป็นเรื่องสนับสนุนโครงเรื่องใหญ่ให้สมบูรณ์

การสร้างโครงเรื่อง แบ่งเป็น 6 ประเด็น ได้แก่ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง จุดวิกฤติของเรื่อง การคลี่คลายของเรื่อง การจบเรื่อง และความขัดแย้ง

1.1 การเปิดเรื่อง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย การเปิดเรื่องโดยการพรรณนาฉาก และการเปิดเรื่องโดยใช้การกระทำของตัวละคร

1.1.1 การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย เป็นการบอกเล่าเรื่องราวในชีวิตประจำวันของตัวละคร บอกความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร และบอกความเป็นมาของชีวิตตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องแบบค่อยเป็นค่อยไป

1.1.2 การเปิดเรื่องโดยการพรรณนาฉาก เป็นการบอกเล่ารายละเอียดของภาพบรรยากาศในวรรณกรรมยาวชน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการภาพฉากในเนื้อเรื่องที่มีส่วนสำคัญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง

1.1.3 การเปิดเรื่องโดยใช้นาฏการหรือการกระทำของตัวละคร เป็นการเริ่มเรื่องที่ให้รายละเอียดสาระของประเด็นสำคัญในวรรณกรรมยาวชนผ่านการกระทำ คำพูด ความคิด ความรู้สึกของตัวละคร ซึ่งผู้อ่านสามารถพิจารณากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและคาดเดาความเป็นไปของเรื่องราวต่อจากนี้

1.2 การดำเนินเรื่อง แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การดำเนินเรื่องตามปฏิทิน และการดำเนินเรื่องแบบไม่มีกรอบเวลา

1.2.1 การดำเนินเรื่องตามปฏิทิน แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง และการดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล

การดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง เป็นการลำดับเหตุการณ์ตามฤดูกาลและลักษณะของธรรมชาติในแต่ละฤดูกาลที่เป็นตัวบ่งชี้ช่วงเวลา ส่วนเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับฤดูกาลต่าง ๆ ในเรื่องนี้ เป็นเหตุการณ์ที่ตัวละครเอกได้พบเจอกับผู้คนมากมายที่เป็นประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องราวที่เล่าต่อเนื่อง ซึ่งตัวละครอื่น ๆ ที่ตัวละครเอกได้พบเจอนั้นไม่รู้จักกัน และไม่มี ความเกี่ยวข้องกัน และบางคนก็ไม่มี ความเกี่ยวข้องกันกับตัวละครเอก ในเรื่องนี้จึงเป็นการเล่าเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง โดยใช้ตัวละครเอกในเรื่องเป็นตัวเชื่อมโยงสถานการณ์

การดำเนินเรื่องแบบเล่าเหตุการณ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล เป็นกลวิธีที่ผู้เขียนจะกล่าวถึงปมหลังที่มาของปัญหาหรือความขัดแย้ง เพื่อนำเข้าสู่เนื้อเรื่อง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันกับตัวละครที่

ทำให้ตัวละครต้องดำเนินเรื่องเข้าสู่ขั้นตอนแก้ไขปัญหา เมื่อคลี่คลายปัญหาได้เรื่องราวจะจบลง การลำดับเหตุการณ์ในเรื่องจะลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน ที่แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์ก่อนหน้ากับเหตุการณ์ถัดไป

1.2.2 การดำเนินเรื่องแบบไม่มีกรอบเวลา คือใช้การดำเนินเรื่องในลักษณะของความเหนือจริง (surrealistic) เป็นเรื่องราวการเดินทางข้ามมิติเวลา มีการลำดับเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามความเป็นจริง

1.3 จุดวิกฤตของเรื่อง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การผูกเรื่อง การซ่อนปม และการสร้างเงื่อนไขโดยการให้เบาะแส

1.3.1 การผูกเรื่อง เป็นการสร้างจุดวิกฤตของเรื่องที่มาจากประเด็นปัญหาที่ตัวละครได้ประสบ การผูกเรื่องเป็นการเชื่อมโยงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหมวดเป็นปม เพื่อบีบคั้นให้ตัวละครต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจุดวิกฤตของเรื่องในลักษณะนี้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจปมประเด็นปัญหาในวรรณกรรมยาวจนได้ตั้งแต่เริ่มเรื่อง และเมื่อเหตุการณ์ของเรื่องดำเนินต่อไป ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลมากยิ่งขึ้น การผูกเรื่องจึงเป็นลักษณะของจุดวิกฤตที่ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลมากที่สุด อีกทั้งลักษณะการผูกเรื่องเช่นนี้เป็นลักษณะของจุดวิกฤตที่พบบ่อยที่สุดในวรรณกรรมยาวชน ประเด็นปัญหาหรือความขัดแย้งของตัวละครที่พบในวรรณกรรมมี 4 แบบคือ

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ (man against man) เป็นความขัดแย้งของตัวละครในเรื่อง อาจเป็นความขัดแย้งของความคิด การกระทำที่ทำให้เกิดการปะทะต่อสู้กันทางด้านกำลัง หรือความคิด ความขัดแย้งประเภทนี้จะเห็นได้ชัดเจน และนักเขียนนิยมใช้กันมาก

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม (man against society) เป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคมจนทำให้ตัวละครถูกบีบคั้นจากคนรอบข้าง และต้องหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งเหนือธรรมชาติ (man against nature and supernature) เป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถควบคุมหรือกำหนดได้ตามใจปรารถนา เช่น ภัยธรรมชาติ ฆาตกรรม พระเจ้า เทวดานางฟ้า เป็นต้น การขัดแย้งกับธรรมชาติจะเป็นเรื่องของสิ่งที่ตัวละครต้องต่อสู้กับภัยธรรมชาติต่าง ๆ

ความขัดแย้งภายในใจมนุษย์ (man against himself) เป็นการต่อสู้ที่เกิดขึ้นภายในใจของตัวละครเอง ทำให้ตัวละครเกิดความสับสนที่จะต้องตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นความพอใจของตนกับความถูกต้องเหมาะสม

1.3.2 การซ่อนปม เป็นลักษณะของจุดวิกฤติที่มุ่งเน้นเรื่องราวภูมิหลังของตัวละครเอกที่ผู้เขียนปิดบังเรื่องราวความเป็นมาของตัวละครเอกในตอนเริ่มเรื่อง และเฉลยเรื่องราวทั้งหมดในตอนจบเรื่อง วิธีการซ่อนปมจึงเป็นวิธีการสร้างจุดวิกฤติที่บีบคั้นให้ตัวละครค้นหาที่มาของตัวเอง เป็นวิธีการเร้าความสนใจแก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านใคร่ติดตามข้อมูลความเป็นมาของตัวละครเอก ทั้งนี้วิธีการซ่อนปมที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนล้วนแต่เป็นวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาไม่เปิดเผยที่มาของตัวละครเอกทั้งสิ้น

1.3.3 การสร้างเงื่อนไขโดยการให้เบาะแส เป็นลักษณะการสร้างจุดวิกฤติที่ผู้เขียนได้เปิดปมประเด็นปัญหาในตอนเริ่มเรื่อง และค่อย ๆ บอกรายละเอียดข้อมูลที่เป็นเบาะแสในระหว่างดำเนินเรื่อง เมื่อมีเบาะแสมากขึ้นจะกลายเป็นจุดวิกฤติของเรื่อง การสร้างเงื่อนไขโดยการให้เบาะแสเป็นวิธีการที่เร้าความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้อ่านสนใจติดตามเนื้อเรื่องต่อไปโดยผ่านกระบวนการปะติดปะต่อรายละเอียดข้อมูลที่พบในขั้นตอนการดำเนินเรื่อง

1.4 การหน่วงเรื่อง (suspense) คือหลังจากที่ผู้แต่งได้สร้างปมปัญหา ซึ่งประกอบด้วยข้อขัดแย้ง การต่อสู้ และอุปสรรคให้เป็นหัวใจของโครงเรื่องได้แล้ว ผู้แต่งก็จะกำหนดให้เรื่องดำเนินต่อไป และให้เรื่องค่อย ๆ ทวีความเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้ผู้อ่านสนใจอยากรู้เรื่องราวไปจนตลอดเรื่อง

1.5 จุดสุดยอด (climax) คือความขัดแย้งหรือปัญหาที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องนั้นได้ทวีความเข้มข้นจนถึงขีดสุด ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่จะดำเนินไปไม่ยาวนาน

1.6 การคลี่คลายของเรื่อง เป็นขั้นตอนที่ดำเนินเรื่องหลังจากเกิดจุดวิกฤติที่เป็นจุดรวมความขัดแย้ง ซึ่งตัวละครจะต้องหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เรื่องราวจึงดำเนินมาถึงจุดคลี่คลายของปัญหา ลักษณะของการคลี่คลายปัญหา ในวรรณกรรมเยาวชนโดยส่วนใหญ่มีลักษณะการคลี่คลายที่เหมือนกัน คือ การตัดสินใจ การค้นหาคำตอบ การยอมรับความจริง และการเผชิญหน้ากับปัญหา

1.7 การจบเรื่อง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การจบเรื่องแบบมีความสุข การจบเรื่องแบบสมจริงในชีวิต และการจบเรื่องแบบทิ้งให้คิด

1.7.1 การจบเรื่องแบบมีความสุข เป็นลักษณะการจบเรื่องแบบนี้พบมากที่สุด ในวรรณกรรมเยาวชน เนื่องจากช่วยเติมเต็มใจให้ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านรู้สึกมีความสุข ความสมหวัง ความสำเร็จ หลังจากที่ได้ร่วมรับรู้ปัญหา แก้ไขปัญหาและผ่านจุดนั้นไปพร้อมกันกับตัวละครอื่นๆในเนื้อเรื่อง ซึ่งการนิยามวิธีการจบเรื่องแบบมีความสุขในวรรณกรรมเยาวชนอาจตีความได้ว่าผู้เขียนต้องการสร้างความหวัง กำลังใจให้แก่ผู้อ่านที่เป็นเยาวชนผ่านเนื้อเรื่องในวรรณกรรม

1.7.2 การจบเรื่องแบบสมจริงในชีวิต ลักษณะการจบเรื่องที่ตัวละครได้ประสบกับความผิดหวัง ความเสียใจ และความสูญเสีย ซึ่งเป็นสิ่งที่พบได้ในชีวิตจริงนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้เขียนคงต้องการสื่อ

ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในความเป็นจริงของชีวิตที่ไม่ได้มีแค่ความสมหวัง หรือความสุข การจบเรื่องแบบสมจริง ในชีวิตจึงเป็นภาพตัวอย่างการดำเนินชีวิตของตัวละครที่ยังคงดำเนินต่อไปและยอมรับกับความผิดหวัง ความเสียใจในชีวิต

1.7.3 การจบเรื่องแบบทิ้งให้คิด การจบเรื่องแบบทิ้งให้คิดเป็นลักษณะการจบเรื่อง ที่ผู้เขียนไม่ได้นำเสนอว่าปัญหาที่เกิดขึ้นคลี่คลายได้สำเร็จหรือไม่ หรือเป็นไปในทางใด ผู้เขียนนำเสนอเพียงแค่ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นและกำลังคลี่คลาย จึงเป็นการทิ้งคำถามให้ผู้อ่านได้คาดเดาเกี่ยวกับเหตุการณ์จบเรื่องด้วยตัวผู้อ่านเอง (กฤษทิกา ชาพิมล, มาโนช ดินลานสกุล, และนิดา มีสุข, 2558-2559: 132-139; กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2543: 101-104; สมชาย สำเนียงงาม, บรรณาธิการ, 2564: 164-167)

2. ตัวละคร (character) คือบุคคลที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาเพื่อให้กระทำพฤติกรรมในเรื่องคือมีบทบาทในเนื้อเรื่อง หรือเป็นผู้ทำให้เรื่องเคลื่อนไหวดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ตัวละครในเรื่องเป็นได้ทั้งมนุษย์ สัตว์ และสิ่งของ ตัวละครนับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องบันเทิงคดีที่ขาดเสียไม่ได้ เพราะถ้าปราศจากตัวละคร หรือผู้กระทำพฤติกรรมแล้ว การดำเนินเรื่องก็คงจะไม่เกิดขึ้น สามารถแบ่งตัวละครได้ 2 ประเภทคือ

2.1 แบ่งตามบทบาทและความสำคัญของตัวละครในเรื่อง

2.1.1 ตัวละครเอก (protagonist) เป็นตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง หรือเป็นตัวละครที่เป็นศูนย์กลางของเรื่องทั้งหมด อาจมีทั้งตัวละครเอกฝ่ายชายและฝ่ายหญิง หรือมีฝ่ายเดียวก็ได้ เป็นตัวละครที่มีข้อขัดแย้ง อาจเป็นการขัดแย้งกับตัวละครอื่น ขัดแย้งภายในใจของตัวละครเอง ขัดแย้งกับระบบสังคม หรือขัดแย้งกับพลังธรรมชาติ

2.1.2 ตัวละครฝ่ายตรงข้ามหรือตัวละครปรปักษ์ (antagonist) เป็นตัวละครที่มีบทบาทเป็นอุปสรรคขัดขวาง หรือเป็นศัตรูต่อจุดมุ่งหมายของตัวละครเอก

2.1.3 ตัวละครประกอบ (subordinate or minor character) ตัวละครที่มีบทบาทรองลงไปจากตัวละครเอก เป็นตัวละครที่มีส่วนทำให้เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวละครเอกเคลื่อนไหวไปสู่จุดหมายปลายทาง

2.2 แบ่งตามลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่อง

2.2.1 ตัวละครน้อยลักษณะ (flat character) คือตัวละครที่สร้างขึ้นจากความนึกคิด หรือคุณสมบัติประการเดียว ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยตัวละคร ตัวละครเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีภาพที่เป็นแบบฉบับตายตัว

2.2.2 ตัวละครหลายลักษณะ (round character) คือตัวละครที่ผู้แต่งสร้างให้มีลักษณะนิสัยหลายประการ อาจมีทั้งด้านดีและด้านไม่ดีปะปนกันไป ตัวละครแบบนี้จะเหมือนคนในชีวิต

จริงที่มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ตัวละครแบบนี้ผู้แต่งมักจะไม่นำเสนอโดยตรงว่ามีลักษณะนิสัยอย่างไร ผู้อ่านต้องศึกษาจากส่วนประกอบอื่น ๆ คือศึกษาจากคำพูด การกระทำ การปฏิบัติต่อตัวละครอื่นแล้วประมวลออกมาว่าตัวละครเป็นคนอย่างไร (สมชาย สำเนียงงาม, บรรณาธิการ, 2564: 167-168)

3.แนวคิดของเรื่องหรือแก่นเรื่อง (theme) คือพรรณนาที่ผู้แต่งมีต่อชีวิตหรือสารที่ผู้แต่งต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ โดยผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายจะให้อ่านเข้าใจชีวิตเพิ่มมากกว่าการที่จะได้รับความเพลิดเพลินอย่างเดียวแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การนำเสนอผ่านการบอกเล่าโดยตรงของผู้เล่าเรื่อง และการนำเสนอผ่านการกระทำของตัวละคร

3.1 การนำเสนอผ่านการบอกเล่าโดยตรงของผู้เล่าเรื่อง วิธีการนี้ทำให้อ่านได้รับสารโดยตรง ซึ่งทำให้เกิดการสื่อสารที่ง่าย ไม่มีความซับซ้อน อีกทั้งส่วนสำคัญคือผู้เล่าเรื่องเป็นตัวละครหลักของวรรณกรรมเยาวชน จะยิ่งเพิ่มน้ำหนักในการสื่อสารแก่นเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ผู้เล่าเรื่องจึงมีส่วนสำคัญต่อเนื้อเรื่อง และมีบทบาทในเรื่องเป็นอย่างดี

3.2 การนำเสนอผ่านการกระทำของตัวละคร วิธีการนี้เป็นการนำเสนอแบบบรรยายแก่นเรื่องได้อย่างชัดเจนในอีกรูปแบบหนึ่ง การกระทำของตัวละครจะเป็นตัวอย่างที่ดีที่นำเสนอแนวคิดและสาระสำคัญให้อ่านเข้าใจได้ง่าย (กุนทิกา ซาพิมล, มาโนช ดินลานสกุล, และนิดา มีสุข, 2558-2559: 144; สมชาย สำเนียงงาม, บรรณาธิการ, 2564: 168)

4. บทสนทนา (dialogue) คือถ้อยคำที่ตัวละครใช้พูดโต้ตอบกัน บทสนทนาช่วยทำให้เรื่องดำเนินไปได้โดยผู้แต่งไม่ต้องอธิบายมาก ทั้งยังช่วยสะท้อนบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครหรือช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่องให้เป็นไปตามธรรมชาติ และช่วยหลีกเลี่ยงความซ้ำซากของการบรรยาย ซึ่งในนวนิยายนั้นสามารถมีบทสนทนาได้ยาวและหลากหลายรูปแบบ การสร้างบทสนทนาแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การสร้างบทสนทนาเพื่อดำเนินเรื่อง และการสร้างบทสนทนาเพื่อนำเสนอตัวละคร

4.1 การสร้างบทสนทนาเพื่อดำเนินเรื่อง เป็นกลวิธีนี้เป็นการนำเสนอเรื่องราวในวรรณกรรมเยาวชนให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น การทำให้เหตุการณ์ในวรรณกรรมเยาวชนน่าติดตาม อีกทั้งยังทำให้เกิดความหลากหลายในการดำเนินเรื่อง

4.2 การสร้างบทสนทนาเพื่อนำเสนอตัวละคร การสร้างบทสนทนาลักษณะนี้ทำให้อ่านสามารถเข้าใจและรู้จักตัวละครนั้นได้ทันที โดยส่วนใหญ่ผู้เขียนมักสร้างบทสนทนาเพื่อนำเสนอตัวละครทางตรงซึ่งเป็นการสื่อสารที่ไม่ซับซ้อน ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจกับตัวละครได้ง่าย และเกิดความเข้าใจในอุปนิสัยใจคอ

ความคิด ความรู้สึกของตัวละครได้โดยตรง (กฤษทิกา ซาพิมล, มาโนช ดินลานสกุล, และนิตา มีสุข, 2558-2559: 144; สมชาย สำเนียงงาม, บรรณาธิการ, 2564: 168)

5. ฉากและบรรยากาศ (Setting and Atmosphere)

5.1 ฉาก สำหรับนวนิยายมีความหมายกว้างคือ สถานที่และเวลาที่เรื่องนั้น ๆ เกิดขึ้น สถานที่และเวลาอาจหมายความว่าเฉพาะห้อง ๆ หนึ่งหรือกว้างขวางทั้งประเทศหรือโลกก็ได้ในบางกรณีมีบทบาทเสมือนเป็นตัวละครด้วยตัวหนึ่งในโครงเรื่องคือมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง การสร้างฉากแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การสร้างฉากแบบสมจริง และการสร้างฉากแบบเหนือจริง

5.1.1 การสร้างฉากแบบสมจริง วรรณกรรมเยาวชนประเภทสมจริง ซึ่งมีเนื้อเรื่ององค์ประกอบ รวมถึงตัวละครจะอยู่ในรูปแบบของความสมจริง สร้างจากพื้นฐานและความเข้าใจที่เป็นความจริง การสร้างฉากแบบสมจริงผู้เขียนจึงใส่ใจในรายละเอียด เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพและทำให้วรรณกรรมมีความสมจริงแบบสมบูรณ์ และการสร้างฉากแบบสมจริงนี้พบมากที่สุดในวรรณกรรมเยาวชน

5.1.2 การสร้างฉากแบบเหนือจริง การสร้างแบบนี้พบในวรรณกรรมเยาวชนประเภทจินตนิยาย การสร้างฉากแบบเหนือจริงเป็นการสร้างโลกแห่งจินตนาการของผู้เขียนให้ผู้อ่านรู้สึกตื่นตากับประสบการณ์แปลกใหม่ ความมหัศจรรย์ในฉากเป็นส่วนเสริมให้เกิดความสมบูรณ์ในวรรณกรรมเยาวชนแนวจินตนิยายมากยิ่งขึ้น

5.2 บรรยากาศ บรรยากาศในวรรณกรรมหมายถึงท่าทีหรือทัศนคติของผู้อ่านที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามแต่ผู้แต่งจะพาไป เช่น เศร้าหมอง ครึ้มเครง กราดเกรี้ยว ขมขื่น เยาะหยัน หรือขบขัน เป็นต้น ผู้แต่งอาจใช้เครื่องแต่งกายของตัวละคร สิ่งของเครื่องใช้ บทสนทนา แสง สี และเสียง ฯลฯ เป็นเครื่องมือในการสื่อท่าทีและทัศนคติดังกล่าวนั้นมายังผู้อ่านได้ (กฤษทิกา ซาพิมล, มาโนช ดินลานสกุล, และนิตา มีสุข, 2558-2559: 145; กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2543: 110; สมชาย สำเนียงงาม, บรรณาธิการ, 2564: 168)

6. การสร้างมุมมองการเล่าเรื่อง แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ผู้เล่าเรื่องที่เป็นบุรุษที่สาม และผู้เล่าเรื่องที่เป็นบุรุษที่หนึ่ง

6.1 ผู้เล่าเรื่องที่เป็นบุรุษที่สาม แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ผู้เล่าเรื่องอย่างรู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่าง และผู้เล่าเรื่องที่มีขอบเขตจำกัด

6.1.1 ผู้เล่าเรื่องอย่างรู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่าง วิธีการนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาในวรรณกรรมเยาวชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้อ่านสามารถรับรู้ความคิดภายในจิตใจของตัวละครทุกตัว รู้สาเหตุที่มาของปัญหา ความรู้สึก การตัดสินใจ

6.1.2 ผู้เล่าเรื่องที่มีขอบเขตจำกัด วิธีการเล่าแบบนี้เป็นลักษณะของมุมมองที่มอง เช่นเดียวกับตัวละครใดตัวละครหนึ่ง แต่ไม่มีตัวตนในวรรณกรรม การเล่าเรื่องเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านมีมุมมองที่ เหมือนกับเป็นเพื่อนร่วมทางที่อยู่เคียงข้างตัวละครเอก

6.2 ผู้เล่าเรื่องที่เป็นบุรุษที่หนึ่ง วิธีการนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร เอกอย่างชัดเจน เสมือนว่าผู้อ่านกำลังอยู่ในตำแหน่งของตัวละครเอกที่มองเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านสายตาของตัวละครที่เป็นผู้เล่าเรื่อง (กฤษติกา ชาพิมล, มาโนช ดินลานสกุล, และนิตา มีสุข, 2558-2559: 146-147)

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมเพื่อเป็น แนวทางในการศึกษาองค์ประกอบของวรรณกรรมและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลาย สัมผัสพิทักษ์หนังสือ ได้แก่ บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาตัวละครในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง มินจายอง ราชินีบัลลังก์เลือด” ของ ธรรมรัตน์ สุนทรโชติ (2555), บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษานวนิยายแปลเกาหลีเรื่อง แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง” ของ สิริกร ทองมาตร (2555), บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาวรรณกรรมแปล ญี่ปุ่นเรื่อง วิตามินรัก (Vitamin F)” ของ ญาณินท์ นาควารี (2557), บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาวรรณกรรม แปลภาษาเวียดนามเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง” ของ ญัฐา หมู่มิ่ง (2560), บทความวิจัยเรื่อง “นวนิยายแปลจีน เรื่อง แม่ทัพอยู่ข้างบน ข้าอยู่ล่าง : องค์ประกอบ กลวิธี และคุณค่า” ของ ศศิธร คงสุขสวัสดิ์ (2560), บทความ วิจัยเรื่อง “การศึกษาวិเคราะห์นวนิยายแปลจีนเรื่อง พานพบอีกครายามบุปผาโปรยปราย” ของ นิรัชชา ประทุม มา (2561), บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายแปลจีนเรื่อง ไปอินน่า หมู่บ้านลับลิ้มฝั่งแม่น้ำ” ของ วิชิตา ยิ้มสังข์ (2562), บทความวิจัยเรื่อง “ปาฏิหาริย์ร้านชาของคุณนามิยะ : เรื่องเล่ากับการตอบปัญหา ชีวิต” ของ โสภาพรรณ ผิวเหลือง (2562), บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษานวนิยายแปลจีนเรื่อง โฉมงามสอง หน้า” ของ สาวิตรี เขาคุดสิต (2563) และบทความวิจัยเรื่อง “การศึกษานวนิยายแปลจีนเรื่อง 13 บุพผาแห่งนาน กิง” ของ อิศราภรณ์ วงศ์จตุพัฒน์ (2563)

7. ผลการศึกษา

7.1 องค์ประกอบของวรรณกรรม

7.1.1 โครงเรื่อง

จากการวิเคราะห์พบว่าโครงเรื่องหลักของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายสั่มผู้พิทักษ์หนังสือคือการเดินทางของตัวละครเอก “นัตสิกิ รินทาโร่” ในฐานะของผู้สืบทอดรำนหนังสือนัตสิกิรุ่นที่สองและตัวแทนของผู้ที่รักหนังสือเพื่อช่วยเหลือเหล่าหนังสือที่ถูกกักขังอยู่ในอีกมิติโดยมีเจ้าแมวลายสั่มพูดได้นามว่า “โทระ” เป็นผู้นำทางไปยังสถานที่ในอีกมิติและคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแกรินทาโร่

7.1.1.1 การเปิดเรื่อง

ขอเริ่มเรื่องด้วยประโยคที่ว่า ปู่ตายแล้วเปิดฉากได้สะเทือนใจไม่
เบา แต่นี่คือความจริงอันยากจะเปลี่ยนแปลง
(ปาฏิหาริย์แมวลายสั่มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 10)

ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยการเล่าว่าปู่ของตัวละครเอกที่ชื่อ นัตสิกิ รินทาโร่ ได้เสียชีวิตแล้ว การเสียชีวิตอย่างกะทันหันของปู่ส่งผลกระทบต่อ นัตสิกิ รินทาโร่อย่างมาก

ในสายตาคนนอกคงเห็นเขาเป็นเด็กหนุ่มผู้เยือกเย็น ผู้มาร่วมงาน
ศพบางคนน่าจะเห็นเขาแล้วรู้สึกขนลุกด้วยซ้ำ เพราะเขาสงบนิ่งเกินไป
จนไม่น่าเชื่อว่าเป็นนักเรียนมัธยมปลายที่เพิ่งสูญเสียสมาชิกใน
ครอบครัว ภาพที่เขายื่นเงินงนงมของรูปถ่ายของคุณปู่ในนั้นดูน่าพิศวง
ทว่ารินทาโร่ไม่ใช่เด็กหนุ่มที่สุขุมเยือกเย็นเป็นพิเศษแต่อย่างใด
เขาแค่เป็นคนพูดน้อย ที่ยังไม่อาจเชื่อมโยงเรื่องปู่ผู้สันโดษและปลีกตัว
จากสังคม ให้เข้ากับแนวคิดไม่คั่นหุอย่าง ‘ความตาย’ เท่านั้นเอง
(ปาฏิหาริย์แมวลายสั่มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 10)

หลังจากนั้นผู้เขียนจึงเริ่มแนะนำตัวละครนัตลิกิ รินทาโรให้แก่ผู้อ่านว่าเป็นคนพุดน้อย คนอื่นจึงมองว่าเขาเป็นเด็กหนุ่มที่สุขุม เยือกเย็น หลังจากที่ปู่เสียชีวิตเขาต้องตัดสินใจเลือกระหว่างการไปอาศัยอยู่กับคุณป้าที่เพิ่งรู้จักกับการดูแลร้านหนังสือนัตลิกิต่อไป โดยต้องตัดสินใจให้ได้ภายในเจ็ดวันไม่เช่นนั้นก็จะถูกบังคับให้ย้ายไปอยู่กับคุณป้า

จู่ ๆ ก็มีแมวลายเสื้อสีน้ำตาลปรากฏตัวออกมาจากทางหลังร้านในเย็นวันหนึ่ง แมวตัวนั้นบอกกับรินทาโรให้ช่วยเหลือเหล่าหนังสือที่ถูกกักขังจนนำไปสู่การเดินทางเข้าไปยังมิติต่าง ๆ

“เราต้องช่วยหนังสือที่ถูกกักขังออกมาให้ได้ เจ้าจงให้ข้ายืมพลัง
เสียดี ๆ”

(ปาฏิหาริย์แมวลายสวมผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 26)

7.1.1.2 การดำเนินเรื่อง

จากการวิเคราะห์พบว่าการดำเนินเรื่องของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายสวมผู้พิทักษ์หนังสือ ผู้เขียนใช้วิธีการดำเนินเรื่องแบบไม่มีกรอบเวลาเนื่องจากมีความเหนือจริง มีการเดินทางข้ามไปยังอีกมิติซึ่งมีรูปแบบการดำเนินของเวลาแตกต่างกับในโลกจริง เช่น ในบทที่ 1 เขาวางกตแห่งที่หนึ่ง ‘ผู้กักขัง’ ก่อนจะเดินทางไปยังอีกมิติโลกภายนอกนั้นเข้าสู่ช่วงเวลากลางคืน แต่โลกภายในอีกมิติที่รินทาโรเดินทางไปถึงกลับเป็นช่วงเวลากลางวันที่มีแสงสว่างสดใสส่องทั่วทุกมุม ดังตัวอย่าง

ณ ร้านหนังสือนัตลิกิ

เสียงกระดิ่งสีเงินที่ห้อยไว้ตรงประตูทางเข้าร้าน
เป็นสัญญาณว่ามีลูกค้ามาเยือน แต่ร้านหนังสือนัตลิกิก็เขวนป้ายไว้
แล้วว่า ‘ปิด’ ย่อมไม่มีลูกค้า อีกร้อยอย่าง ข้างนอกร้านตะวันตกดินและ
เข้าสู่ความมืดมิดของราตรีกาล รุนพี่อาภิยะเพิ่งออกจากร้านไปเมื่อ
สักครู่นี้เอง แต่จริง ๆ แล้วเวลาผ่านไปนานพอ

(ปาฏิหาริย์แมวลายสวมผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 24)

ณ อิกมิตี

แสงตะวันเจิดจ้า ต้นจามจุรีไหวตามแรงลม
สิ่งแรกที่รินทาโรเห็นหลังแสงชาวโพลนเลื่อนหายไป คือทิวทัศน์
ปลอดภัย
พื้นหินสะท้อนแดดจ้าทอดตัวกว้างไกล แหงนมองเหนือศีรษะ
ยามใดที่กิ่งจามจุรีต้นใหญ่ไหวตามแรงลม ละอองแสงระยิบระยับจะ
โปรยลงมา เบื้องกลางแสงสว่างนั้น...
(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 32)

7.1.1.3 การผูกปม

จากการวิเคราะห์การผูกปมของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือพบ
ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ดังนี้

1) ความขัดแย้งระหว่างรินทาโรกับเจ้าของคฤหาสน์

เมื่อได้พบกับเจ้าของคฤหาสน์ เจ้าแมวโทะระได้ขอให้เขาปลดปล่อยหนังสือทั้งหมด แต่กลับถูก
ปฏิเสธพร้อมกับหาว่าเป็นเรื่องเพ้อเจ้อเสียเวลาการอ่านหนังสือให้ถึงเป้าหมายของเขาและไล่ให้ทั้งสองคนออกไป
จนรินทาโรต้องเข้ามามีส่วนร่วมในบทสนทนาโดยการแสดงถึงความรู้ในฐานะของคนที่รักหนังสือ ในที่สุดก็ได้รับ
ความสนใจจากเจ้าของคฤหาสน์ กระทั่งรินทาโรได้ชี้ให้เห็นถึงจุดที่ขัดแย้งต่อการกระทำในฐานะของผู้ที่รัก
หนังสือ

“แต่การเรียงหนังสือแบบนี้...”

ตู้หนังสือมีประตูกระจกปิดไว้แน่นหนา ที่มีมือจับตู้ค้ำองกุญแจไว้
เรียบร้อย

รินทาโรไม่เข้าใจความหมายแท้จริงที่แมวบอกว่า ชายคนนี้
‘กักขังหนังสืออยู่’ แต่อย่างน้อยก็รู้ว่านี่ไม่ใช่วิธีจัดเรียงหนังสือ
ตามปกติ แม้จะงดงาม แต่น่าอึดอัด สรุปลือคือ...

“มันผิดวิสัยครับ”

ชายเจ้าของบ้านขมวดคิ้ว

“หนังสือพวกนี้สำคัญสำหรับฉัน จะบอกว่าฉันรักหนังสือก็ได้ การลือกฎุญแจเพื่อเก็บสมบัติเหล่านั้นไว้เป็นเรื่องผิดวิสัยตรงไหน”
“แต่ทำแบบนี้มันเหมือนผลงานศิลปะมากกว่าหนังสือนะครับ ถึงกับคล้องกุญแจไว้เสียดิบดี หนังสือของตัวเองแท้ ๆ แต่กลับหยิบไม่สะดวก”
“หยิบหรือ ทำไมต้องหยิบ ในเมื่ออ่านจบไปรอบหนึ่งแล้ว”
พอเห็นชายตรงหน้าขมวดคิ้ว รินทาโร่กลายเป็นฝ่ายฉงนแทน
“ใช้ว่าจะอ่านรอบเดียวเล็กนี่ครับ อาจหยิบมาอ่านซ้ำอีกก็ได้...”
“อ่านซ้ำ... เธอจะบ้าหรือเปล่า”
ถ้อยคำสบถดังลั่น
(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 46 - 47)

หลังจากรินทาโร่ถูกว่ากล่าวต้อไปอีกสักพักก็ถึงกับพูดไม่ออกจนแทบจะถอดใจ แต่ด้วยคำแนะนำจากเจ้าแมวโทะระทำให้รินทาโร่รับรู้ถึงคำโกหกในคำพูดของชายเจ้าของคฤหาสน์และได้ตอบกลับไปได้ ในท้ายที่สุดรินทาโร่สามารถช่วยให้ชายเจ้าของคฤหาสน์เข้าใจถึงความรักในหนังสืออีกครั้งทำให้เหล่าหนังสือได้รับการปลดปล่อย

2) ความขัดแย้งระหว่างรินทาโร่กับนักวิชาการ

นักวิชาการคนนี้เป็นผู้ดูแล ‘สถาบันวิจัยการอ่าน’ ซึ่งเป็นสถานที่รวบรวมเหล่าผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ เมื่อรินทาโร่ไปถึงห้องผู้ดูแลก็พบกับนักวิชาการที่กำลังนั่งตัดหนังสืออยู่ นักวิชาการบอกว่าการตัดหนังสือเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย ‘การเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน’ หรือเรียกง่าย ๆ ว่า ‘การวิจัยเพื่อให้อ่านได้เร็วขึ้น’ พวกรินทาโร่ได้ฟังดังนั้นก็ต่างตกตะลึงกับวิธีดังกล่าว

“จริงอยู่ว่าอาจจะอ่านได้เร็วขึ้น แต่สิ่งที่อ่านก็ต่างกับหนังสือต้นฉบับนะครับ”
“ต่างกันหรือ ก็คงเปลี่ยนแปลงไปนิดหน่อย”
“นิดหน่อยที่ไหนกัน” แมวลายเสือเปล่งเสียงทิ่ม
“เจ้ารวบรวมหนังสือมามากมาย แล้วตัดไปที่เล่มจนกลายเป็นแค่เศษกระดาษ เท่ากับพรากชีวิตของหนังสือนั้นแหละ”

“ผิดแล้ว”

เสียงของนักวิชาการดั่งสนั่นกึกก้อง
น้ำเสียงที่เคยฟังสบาย ๆ พลันหนักหน่วง ผู้มาเยือนสองคนกับอีก
หนึ่งตัวจึงนั่งเงียบโดยพร้อมเพรียงกัน

“ฉันกำลังมอบชีวิตใหม่ให้หนังสือต่างหาก”

ฟังให้ตึนะ เขาเอ่ยน้ำเสียงนุ่ม ๆ คล้ายสั่งสอน

“เรื่องราวที่ไม่มีคนอ่านมีแต่จะหายไป ฉันเสียตาก็เลยปรับแต่ง
นิด ๆ หน่อย ๆ เพื่อให้พวกมันอยู่รอด การเขียนเรื่องย่อและมอ
เทคนิคการอ่านเร็วช่วยต่อลมหายใจให้เรื่องราวที่กำลังสูญหายไป แถม
ยังช่วยสนองความปรารถนาของผู้คนที่อยากอ่านผลงานชิ้นเอกได้ง่าย
ๆ ในเวลาอันสั้นด้วย ‘เมลลลโกรธเป็นพินเป็นไฟ’ เป็นเรื่องย่อที่ยอด
เยี่ยมไปเลยไม่ใช่หรือไง”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 94 - 95)

พวกรินทาโร่ฟังที่นักวิชาการกล่าวจนเคลิ้มเกือบจะเห็นด้วยไปตามกัน รินทาโร่และเจ้าแมวโ
ระยังคงตึงสติไว้ได้ แต่ยูซุกกลับมีสภาพเปลี่ยนแปลงไปเหมือนจิตใจไม่อยู่กับตัว รินทาโร่จึงตัดสินใจบอกให้
นักวิชาการเข้าใจถึงข้อเสียของการย่อหนังสือ การอ่านเพียงเรื่องย่อหรือใจความสำคัญก็เหมือนกับการการอ่าน
เพียงแค่ตอนจบ คนที่รักหนังสือจะเห็นคุณค่าของการอ่านที่ละเอียดและได้ครุ่นคิดในระหว่างการอ่านเพื่อ
ไปถึงบทสรุป ตัวนักวิชาการก็เป็นคนที่รักหนังสือเช่นกัน เมื่อคิดได้ดังนั้นเหล่าหนังสือที่ถูกตัดจนเป็นเศษกระดาษ
ก็ได้รับการปลดปล่อย พร้อมกับร่างกายของยูซุกที่กลับมาเป็นปกติ

“อย่างน้อย ๆ การอ่านเร็วกับเรื่องก็เหมือนการกรอไปฟังเฉพาะ
ช่วงท้ายเพลงนะครับ”

“กรอไปฟังเฉพาะช่วงท้ายเพลง...”

“แบบนี้ก็น่าสนใจก็ได้ แต่มันไม่ใช่ซิมโฟนีของเบโทเฟน
ในเมื่อบอกว่าขอบหมายเลข 9 คุณก็น่าจะเข้าใจเรื่องนี้เหมือนที่ผม
เข้าใจเพราะชอบหนังสือ”

นักวิชาการหยุดกวัดแกว่งกรรไกร ถือคางไว้เฉย ๆ

เขตรีกตรงครู่หนึ่ง ดวงตาได้ค้นหาเหลือบมองรินทาโร่
“แต่หนังสือที่ไม่มีคนอ่านจะหายไปเรื่อย ๆ”
“เป็นเรื่องน่าเสียดาย”
“เธอคิดว่ามันดีแล้วหรือ”
“ไม่ดีหรอกครับ แต่ถ้า วิ่ง! เมลอส วิ่ง! โดนปีบอัดจนเหลือ
ประโยคเดียว ผมว่ามันก็น่าเสียดายไม่แพ้กัน หนังสือไม่ได้มีแค่ถ้อยคำ
เช่นเดียวกับเพลงที่ไม่ได้มีแค่ตัวโน้ต”
(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 102)

3) ความขัดแย้งระหว่างรินทาโร่กับประธานบริษัท

ประธานบริษัทของสำนักพิมพ์ ‘เซะโกอิจิบังโดโชเต็น’ ซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ที่ได้ชื่อว่าเป็นสำนักพิมพ์ยักษ์ใหญ่แห่งหนึ่งของโลกที่ผลิตหนังสือออกมาขายและทำกำไรอย่างมาก ประธานบริษัทแห่งนี้มีแนวคิดในการผลิตหนังสือตามแนวที่สังคมต้องการและสามารถสร้างมูลค่าได้มหาศาลมากกว่าการผลิตหนังสือซึ่งอ่านเข้าใจยากมีเนื้อหาที่ถ่ายทอดแนวคิดหรือคำสอนแก่คนรุ่นหลัง ซึ่งมักจะขายไม่ออกและเลื่อนหายไปตามกาลเวลา รินทาโร่ซึ่งเป็นผู้ดูแลร้านหนังสือนิตสีกิที่รวบรวมหนังสือของนักเขียนชื่อดังที่หาอ่านได้ยากในปัจจุบันเอาไว้เป็นจำนวนมากแสดงออกอย่างชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยกับวิธีการขายหนังสือเพื่อเงินแบบนี้

“ที่บอกว่าสมัยนี้หนังสือขายไม่ออก เป็นเรื่องเหลวไหลทั้งเพ
หนังสือขายดีเสียวะ ก็อย่างที่เห็น วันนี้ ‘เซะโกอิจิบังโดโชเต็น’ ก็
ขายดิบขายดีอีกเช่นเคย”

“ประชดหรือเปล่าครับ”

“ไม่ได้ประชด เป็นความจริงต่างหาก การขายหนังสือง่ายออกจะ
ตาย ขอแค่ทำตามหลักการธรรมดา ๆ ข้อหนึ่งก็พอ”

รินทาโร่ตะลึงงัน ท่านประธานมองเขาอย่างสะใจ แล้วเอ่ยเบา ๆ
ราวกับจะเผยไต๋มายากล

“หลักการนั่นก็คือ ‘ขายหนังสือที่ขายได้’ ใจล่ะ”

คำพูดนั้นฟังดูพิลึก

พิลึก แต่โน้มน้าวใจได้อย่างประหลาด

“ใช่แล้ว”

ท่านประธานผู้พิพากษา

“สำนักพิมพ์ของเราไม่ได้ผลิตหนังสือเพื่อสื่อสารอะไรบางอย่าง แต่ผลิต ‘หนังสือที่สังคมต้องการ’ ให้อัปเดตสิ่งที่ควรถ่ายทอด ปรัชญาที่ควรบอกเล่าต่อชนรุ่นหลัง ความจริงอันโหดร้าย หรือสัจธรรมเข้าใจยากพวกนั้นนะ ช่วงหัวมันเถอะ สังคมไม่ได้ต้องการของเหล่านั้น สิ่งสำคัญสำหรับสำนักพิมพ์ไม่ใช่การครุ่นคิดว่า ‘ควรบอกอะไรกับโลกนี้’ แต่เป็นการรู้ว่า ‘โลกอยากให้เราบอกอะไร’ ต่างหาก”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 144 - 145)

4) ความขัดแย้งระหว่างรินทาโร่กับหญิงชรา

หญิงชราปรากฏตัวในเขาวงกตแห่งที่ 4 ซึ่งปรากฏออกมาในรูปแบบลักษณะของร้านหนังสือนัดสี่กั ตัวตนที่แท้จริงของเธอคือหนังสือที่ข้ามผ่านยุคสมัยมาอย่างยาวนาน หญิงชราลักพาตัวยูซึกิมาเพื่อต้องการที่จะพูดคุยกับรินทาโร่ เธอต้องการรู้ถึงคุณค่าของหนังสือในมุมมองของรินทาโร่ การก้าวผ่านยุคสมัยมาเป็นเวลานาน ทำให้เธอหลงลืมซึ่งคุณค่าในตัวเองและศรัทธาในมนุษย์ เธอคิดว่าหากเป็นเช่นนี้ต่อไปหนังสือคงกลายเป็นเพียงแค่ปึกกระดาษที่ให้ความบันเทิงและสิ่งที่คุณคนนำมาเทิดทูนเพื่อแสดงถึงความรู้เท่านั้น รินทาโร่ไม่เห็นด้วยกับความคิดของเธอ เขาจึงต้องหาคำตอบถึงคุณค่าของหนังสือจากประสบการณ์ที่ผ่านมา

“ทุกวันนี้เราแทบไม่เคยเจอหนังสือที่มีหัวใจ อย่ายั่วแต่กระนั้นเลย คนที่รู้ว่าหนังสือมีหัวใจหายไปกันเกือบหมดเสียด้วยซ้ำ เวลาพูดถึงหนังสือ ใครต่อใครพากันคิดว่ามันเป็นเพียงปึกกระดาษที่เต็มไปด้วยตัวอักษร ไม่ได้เกิดเฉพาะกับหนังสือมากมายที่คนทั่วไปอ่านกันแบบทิ้ง ๆ ขว้าง ๆ หรือกะ ขนาดฉันที่ถูกอ่านไปทั่วโลกตลอดกาลเวลาอันเนิ่นนาน ยังแทบไม่เคยเจอคนที่เผชิญหน้ากับฉันอย่างจริงจัง ตอนนี้นฉันได้รับการยกย่องด้วยคำนำตึงตูดใจที่ว่า ‘เป็นหนังสือที่มีคนอ่านมากที่สุดในโลก’ แต่ในความเป็นจริงไม่มีคนเหลียวแลแล้ว หนังสือถูกกักขัง ถูกตัดฉับ ๆ และขายดีอย่างที่เธอเคยพบเจอมานะ กำลังเกิดขึ้นกับฉันเหมือนกัน ขนาดฉันข้ามผ่านกำแพงกาลเวลามาเกือบสองพันปี และข้ามกระทั้งกำแพงภาษากว่าสองพันภาษาก็ยังหนีไม่พ้น”

เธอหลับตาทั้งสองข้างคล้ายทนรับความขมขื่น

“ฉันขอบอกตามตรง”

ริมฝีปากซีดขยับเอื้อนเอ่ย

“ฉันเองก็กำลังสูญเสียพลังไปเรื่อย ๆ ฉันเคยได้พูดคุยกับผู้คน
จำนวนมากและบอกเล่าสิ่งสำคัญมากมายแท้ ๆ แต่ซึกจะลืมเสียแล้ว
ว่าเคยคุยเคยเล่าอะไร พอหลงลืม ฉันก็จะกลายเป็นปีกกระดาษที่มอบ
แค่ความรู้และความบันเทิงทั่วไป เหมือนหนังสือเล่มเล็กเล่มน้อยอื่น ๆ
นั่นละ”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 194 - 195)

7.1.1.4 การหวังเรื่อง

การหวังเรื่องของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือคือการปรากฏ
ตัวอีกครั้งของเจ้าแมวโทะระเนื่องจากการเกิดขึ้นของเขาวงกตแห่งที่สี่

หลังจากที่ได้เข้าไปยังเขาวงกตทั้งสามและช่วยเจ้าแมวโทะระปลดปล่อยหนังสือออกมาได้เวลาก็
ผ่านไปได้สามวัน หากนับตั้งแต่ที่ปู่ของเขาเสียชีวิตก็จะผ่านมาได้สิบวันพอดี ซึ่งตรงกับวันคริสมาสต์อีฟและเป็น
วันที่เขาต้องย้ายบ้านไปอาศัยอยู่กับคุณป้า ในขณะที่กำลังคิดอะไรเพลิน ๆ เจ้าแมวโทะระก็ปรากฏตัวขึ้นมาอีกครั้ง
เพื่อขอยืมพลังของรินทาโร่เพราะการเกิดขึ้นของเขาวงกตแห่งที่สี่

“เราไม่ได้บอกลากันแล้วหรือ...”

“สถานการณ์เปลี่ยนไปแล้ว เราต้องไปเขาวงกตอีกครั้ง”

น้ำเสียงของมันเป็นราบเรียบตามปกติ ทว่าสัมผัสได้ถึงความกดดัน
ต่างจากทุกที

“เกิดอะไรขึ้น”

“เขาวงกตแห่งที่สี่ปรากฏแล้ว”

“แห่งที่สี่?”

“เรื่องนี้อยู่นอกความคาดหมายของข้าโดยสิ้นเชิง จำเป็นต้องพึ่ง
พลังของเจ้าอีกครั้ง”

เมื่อพูดถึงตรงนี้ แมวกล่าวเสริมด้วยน้ำเสียงทุ้มต่ำกว่าเดิม

“แต่คู่อสู่วรานี้เป็นศัตรูตัวฉกาจ ต่างกับที่ผ่านมาราวฟ้ากับ
เหว”

ท่าทีของมันยังไร้ความเกรงใจและหยิ่งผยองเช่นเดียวกับทุกครั้ง
ทว่าน้ำเสียงไม่เฉียบขาดเหมือนเคย เป็นข้อพิสูจน์ว่าสถานการณ์ไม่
ธรรมดา

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 167 - 168)

รินทาโร่เข้าใจได้ทันทีว่าเขาวงกตครั้งนี้อันตรายมากกว่าที่ผ่านมาและอาจเกี่ยวพันถึงชีวิต แต่
เขาก็ยังคงตอบตกลงที่จะไปเพราะเห็นว่าเจ้าแมวโทระเป็นเพื่อนที่สำคัญของตน รินทาโร่เห็นว่าใกล้จะถึงเวลาที่
ยูซูกิจะมาที่ร้านแล้ว เกิดเห็นเจ้าแมวเข้าจะต้องขอตามไปด้วยแน่ ๆ ด้วยความเป็นห่วงเขาจึงตั้งใจที่จะรีบไปโดย
ไม่บอกยูซูกิก่อน ผู้เขียนได้สื่อให้เห็นถึงการเติบโตขึ้นของรินทาโร่ที่เมื่อตอนแรกนั้นดูจะเก็บตัวและค่อนข้างที่จะขี้
กลัว แต่ตอนนี้เขามีความเป็นห่วงเพื่อนอันเป็นสายสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการเดินทางฝ่าฟันเขาวงกตทั้งสามแห่งถึง
ขนาดที่กล้าจะเผชิญหน้ากับอันตรายที่ตนก็ยังคงคาดไม่ถึง

“ยูซูกิ ซาโยะ ถูกพาตัวไปแล้ว เธอโดนขังในจุดที่อยู่ลึกที่สุดของ
เขาวงกต รอคอยการมาเยือนของเจ้า”

เขาตะลึงงันจนพูดไม่ออก

“ได้ยินหรือเปล่า รุ่นที่สอง”

“ผมไม่เข้าใจที่นายพูด...”

“เรื่องง่าย ๆ ยูซูกิ ซาโยะ ถูกลักพาตัวไป เป้าหมายของการ
เดินทางครั้งสุดท้ายไม่ใช่การช่วยหนังสือ”

แมวตัวดำสายตามคมกริบใส่เด็กหนุ่ม

“แต่เป็นการเดินทางไปช่วยเพื่อนของเจ้า”

รินทาโร่เบนสายตาไปมองระเบียงทางเดินที่มีชั้นหนังสือเรียงเป็น
พืดจากหลังร้าน

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 169 - 170)

ผู้เขียนได้เขียนให้ยูซุกิถูกลักพาตัวทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากติดตามมากขึ้นเนื่องจากผู้อ่านรู้สึกได้ว่าครั้งนี้ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับชีวิตของรินทาโร่ แต่ยังรวมไปถึงเพื่อนของเขาด้วย การใช้ชีวิตคนมาเกี่ยวข้องกับปัญหาทำให้ระดับความกดดันต่อสถานการณ์เพิ่มขึ้นอย่างมาก นอกจากนั้นผู้เขียนยังได้สร้างบทสนทนาสุดท้ายระหว่างรินทาโร่กับเจ้าแมวโทะระมาเพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่ารินทาโร่จะต้องเผชิญหน้ากับอันตรายในครั้งนี้ด้วยตัวคนเดียวอีกด้วย

รินทาโร่ก้าวลงจากรถม้าอย่างเชื่องช้า ไม่มีอาการลนลาน พอเท้าแตะพื้น เขาหันกลับไปมอง แมวลายเสือไม่ขยับจากความมีมิติในตัวรถ นัยน์ตาสีหยกทอประกายเจียบบัน

“ไม่มาด้วยกันหรือ”

“ไม่จำเป็นหรอก เจ้าเดินด้วยขาของตัวเองคนเดียวได้แล้ว”

แมวยิ้มงดงาม

“ไปเถอะ นัตสึกิ รินทาโร่”

“เป็นครั้งแรกเลยที่นายยอมเรียกชื่อฉัน”

“ข้ายอมรับเจ้าแล้วไงละ หัวใจที่บิดเบี้ยวมันแข็งแกร่ง แต่...”

แมวเจียบไปครู่หนึ่ง แล้วพูดต่อทันที

“เจ้าแข็งแกร่งยิ่งกว่า”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 181)

7.1.1.5 จุดสุดยอด

จุดสุดยอดของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือคือเหตุการณ์ที่รินทาโร่ไม่สามารถให้คำตอบที่น่าพอใจแก่หญิงชราได้ ขณะกำลังสิ้นหวังเขาก็ยังไม่ยอมแพ้และลุกขึ้นเดินไล่ตามหญิงชราไปในความมืดอันไร้ที่สิ้นสุดแม้จะต้องหันหลังให้กับทางออกกลับไปสู่วิถีประจำวันอันแสนปกติของตนก็ตาม เหตุการณ์นี้เป็นฉากสั้น ๆ ที่ดึงอารมณ์ของผู้อ่านจากความเศร้าไปสู่ความหวังได้เป็นอย่างดี

“ยูซุกิล่ะ...”

เด็กหนุ่มเงยหน้าทันที ร่างสั่นระริกไปด้วยความหวาดกลัว

ไม่เห็นหญิงคนนั้นตรงทางเดินมืดมืดตรงหน้าแล้ว แต่เขาก็ลุกขึ้น

ยืน คล้ายถูกดึงดูดด้วยเสียงร้องเท้าที่ดังแว่วมาให้ได้ยิน

“รอก่อนครับ!”

เสียงตะโกนสุดกำลังเลื่อนหายไปทางเดินราวถูกดูดกลืน แต่เสียงผีเท้าแว่ว ๆ ยังคงห่างไกลออกไปทุกที

“ยูซุกิอยู่ที่ไหน คินยูซุกิมานะ”

เสียงจริงจังของเขาเพียงดังก้องในห้องอย่างว่างเปล่า ไร้ซึ่งคำตอบ ได้อินเสียงรองเท้าแผ่วเบาราวกับผลึกใส

รินทาโร่หันไปมองประตูด้านหลังตัวเองแบบงง ๆ

ประตูไม้ระแนงเปิดกว้างคล้ายเชิญชวนว่านี่คือทางออก หากเดินออกนอกประตูบานนั้น ชีวิตประจำวันอันคุ้นเคยต้องร่อยุ่แน่ จะได้กลับไปใช้ชีวิตประจำวันเรื่อยเปื่อยเหมือนเดิม แม้จะธรรมดา หม่นหมอง และน่าอึดอัด แต่ไม่จำเป็นต้องมีความกล้าหาญหรือ ศักดิ์ศรีเป็นพิเศษ...

เขานึกภาพตัวเองนั่งในร้านหนังสือที่ให้ความผ่อนคลาย แต่เขาก็ไม่ยอมขยับ

การเดินทางครั้งนี้ไม่ง่ายขนาดที่ว่าแค่กลับบ้านได้ก็พอ เขายังไม่ลืมจุดประสงค์ที่ผลักดันให้ตัวเองมาที่นี่

เด็กหนุ่มกำหมัด หลับตาลง แล้วหมุนตัวหันหลังให้ประตู เริ่มเดินไปยังทางเดินมืดมิดในร้านเหมือนตัดสินใจเด็ดขาดแล้ว

เมื่อเดินเข้าไป รอบด้านก็ถูกย้อมเป็นสีดำสนิท มองไม่เห็นสิ่งใดเลย กระทั่งพื้นก็มองไม่เห็น จะวิ่งก็ไม่ได้ เขาย่างเดินโดยพึ่งเฉพาะสัมผัสแข็ง ๆ ใต้พื้นรองเท้าและเสียงรองเท้าที่ดังแว่วมาเป็นจังหวะสม่ำเสมอ

เหงื่อชุ่มโชกแผ่นหลัง

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 201 - 202)

7.1.1.6 การคลี่คลายของเรื่อง

การคลี่คลายของเรื่องในวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือคือเหตุการณ์หลังจากที่รินทาโร่ตัดสินใจกลับมาเพื่อช่วยยูซุกิ เป็นฉากที่รินทาโร่ทุ่มเททุกอย่างที่มีออกมาเป็นคำพูดให้แก่หญิงชราคนนั้น คำพูดจากจิตใจของผู้ที่รักหนังสือจากใจจริงเพื่อโน้มน้าวเธอให้เชื่อในพลังของหนังสือ

ประสบการณ์ที่สั่งสมมาจากเขาวงกตทั้งสามแห่งรวมเข้ากับคำสอนของคุณปู่ทำให้รินหาโรค้นพบคำตอบอันเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่เขาได้รับจากการอ่านหนังสือมาตลอดหลายสิบปี

“หนังสือเล่าความคิดของคนมากมาย ทั้งคนที่กำลังทุกข์ทรมาน คนที่กำลังเศร้า คนที่กำลังยินดี คนที่กำลังยิ้ม...พวกผมได้รู้จักจิตใจของคนอื่นนอกจากตัวเองด้วยการสัมผัสเรื่องราวของคนเหล่านั้นและร่วมรู้สึกไปกับพวกเขา ไม่ใช่แค่คนใกล้ตัว กระทั่งจิตใจของคนที่อยู่ไกลซึ่งแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง พวกผมก็รับรู้ได้ผ่านหนังสือ”

ความเจียบย้งดำเนินต่อไป

เสียงรอกเท้ายังไม่กลับมา

เขากล่าวต่อเหมือนได้กำลังใจจากความเจียบย้งนั้น

“คนเราไม่ควรทำร้ายคนอื่น ไม่ควรรังแกคนอ่อนแอ ถ้ามีใครลำบากก็ต้องยื่นมือเข้าช่วย หลายคนบอกว่า เรื่องพวกนั้นก็เป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่หรือ แต่ที่จริงไม่ใช่เรื่องธรรมดาอีกต่อไปแล้ว ไม่เพียงเท่านั้น มีหลายคนถามด้วยซ้ำว่า ‘ทำไมล่ะ’ ทำไมทำร้ายคนอื่นไม่ได้ มีคนเยาะเย้ยที่ไม่เข้าใจ การอธิบายให้คนพวกนั้นเข้าใจไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะมันไม่ได้ตั้งอยู่บนเหตุผล แต่ถ้าได้อ่านหนังสือก็จะรู้ จะเข้าใจได้ง่าย ๆ เลยว่า มีสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าการพูดกันด้วยเหตุผล รวมทั้งเรื่องที่ว่ามนุษย์ไม่ได้มีชีวิตอยู่เพียงลำพัง”

รินหาโรตั้งอกตั้งใจพูดกับอีกฝ่ายที่มองไม่เห็นตัว

“ผมคิดว่าพลังที่สอนให้รู้จัก ‘ความห่วงใยต่อผู้อื่น’ คือพลังของหนังสือนะครับ พลังนั้นมอบความกล้าหาญและเป็นกำลังให้คนจำนวนมาก”

เขาเว้นช่วงและกัศริมีฝักปาก คราวนี้รวบรวมพลังทั้งหมดจากกัน
บั้ง

“ถ้าคุณทำท่าจะล้ม ผมจะตะโกนบอกให้ดัง ๆ เองว่า จิตใจที่คำนึงถึงผู้อื่นคือพลังของหนังสือ”

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมผัสผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 204 - 205)

คำพูดของรินทาโรนอกจากจะได้ส่งผลต่อหญิงชราแล้วยังเป็นเหมือนข้อความที่ผู้เขียนพยายามจะสื่อให้กับผู้ที่อ่านหนังสือทั้งหมดได้รับรู้ ถึงคุณค่าที่แท้จริงของการอ่านหนังสือที่ถูกลิ้มเลื่อนไปจากสังคมปัจจุบัน ในปัจจุบันหนังสือหลายเล่มอาจกำลังเลือนหายไปตามยุคสมัยแต่ผู้คนยังคงมีความผูกพันกับหนังสือ นั่นเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าหนังสือจะยังคงอยู่ต่อไปในอนาคต นอกจากนั้นผู้เขียนยังแสดงให้เห็นอีกว่าชีวิตของทั้งสามคนจากเขาวงกตนั้นแม้พวกเขาต้องเผชิญกับหนทางที่ยากลำบากแต่ก็สามารถใช้ชีวิตต่อไปได้ด้วยความสำเร็จและใจรักต่อหนังสือ

7.1.1.7 การจบเรื่อง

จากการวิเคราะห์การจบเรื่องของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายสัมผัสผู้พิทักษ์หนังสือพบว่าวรรณกรรมเรื่องนี้มีการจบเรื่องแบบมีความสุข หลังจากที่รินทาโรได้ช่วยเหลือยูซุกิจากหญิงชราและกลับออกมาจากเขาวงกต ชีวิตของเขาก็กลับมาสู่ความปกติสุขอีกครั้ง รินทาโรตัดสินใจที่จะไม่ย้ายบ้านและอาศัยอยู่ด้วยตนเองพร้อมกับการดูแลร้านหนังสือนัดสีกต่อไป นอกจากนั้นเขายังมีหน้าที่เป็นเหมือนคนคอยแนะนำหนังสือให้แก่ยูซุกิจากลายเป็นลูกค้าขาประจำของร้านไปอีกคน ความสัมพันธ์ของทั้งสองคนที่เกิดการจากการเดินทางในเขาวงกตเป็นสิ่งที่รินทาโรพยายามรักษาไว้และพัฒนาต่อไป ผู้เขียนไม่ได้ทิ้งท้ายคำถามให้ชวนขบคิดต่อ เนื้อหาทุกอย่างจบลงอย่างลงตัว เรื่องราวของรินทาโรจบลงเพียงเท่านี้แต่การเดินทางของเหล่าหนังสือยังคงมีต่อไป การจบแบบนี้ทำให้ผู้อ่านรู้สึกอิ่มเอมใจ มีความสุข และยังได้รับคุณค่ารวมไปถึงสารที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้อย่างสมบูรณ์ อาจเรียกได้ว่าเมื่ออ่านจบแล้วถือเป็นการยกระดับจิตใจและเพิ่มคุณค่าของหนังสือภายในใจของผู้อ่านทุกคน

“ขอบคุณจริง ๆ ยูซุกิจช่วยผมไว้เยอะเลย”

“จู่ ๆ พุดอะไรก็ไม่รู้ เลียนน่า”

“ยูซุกิจก็หน้าแดงเป็นเหมือนกันเนอะ”

“เปล่าสักหน่อย”

เขาตะโกนลั่น เธอหันหลังวิ่งเข้าตรอกไป

แสงแดดในฤดูใบไม้ผลิเจิดจ้าเหลือประมาณ ราวกับว่าแผ่นหลัง

ของเธอซึ่งสวมเครื่องแบบนักเรียนละลายไปในแสงสว่าง

รินทาโรยืนนิ่งมองตามเด็กสาว เสียงหัมลอมมาเข้าหูเขา

“รักษาความสัมพันธ์เอาไว้ให้ดีละ รุ่นที่สอง”

เขากวาดตามองรอบ ๆ อย่างประหลาดใจ แต่แน่นอนว่าตรอกอัน

เจียบสงบไร้เงาคน แวบน้ำหนึ่งเหมือนเห็นแผ่นหลังของแมวลายเสือ
กระโดดว่องไวข้ามรั้วฝั่งตรงข้าม แต่ก็ไม่แน่ใจ ตอนชะงักหันไปมอง
เห็นเพียงภาพคุ้นตาในชีวิตประจำวันทั่วไป

รินทาโร่ยืนนั่งอยู่กับที่ครู่หนึ่ง ในไม่ชาก็ยิ้มบาง ๆ

‘ผมจะลองพยายามในแบบของตัวเองนะ’

เขาตอบชัดถ้อยชัดคำในใจ ก่อนแหงนมองฟ้าโปร่ง

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 228)

เด็กหนุ่มกลับเข้าร้านโดยที่ประตูไม้ระแนงด้านหน้าทิ้งไว้
หยิบชุดน้ำชาแมววางบนโต๊ะอย่างคล่องแคล่ว ตมน้ำด้วยกาไฟฟ้า ก่อน
รินใส่เหยือกชาของปู่ที่ใช้งานมานาน ระหว่างนั้นได้ยินเสียงหัวเราะ
เบิกบาน กลุ่มนักเรียนประถมละแวกนั้นวิ่งผ่านตรอกหน้าร้านไป
นั่นเอง

ผู้คนเริ่มหนาตา วันใหม่เริ่มต้นขึ้นแล้ว

รินทาโร่เปิดหนังสืออย่างทะนุถนอมท่ามกลางกลิ่นหอมชวนให้
ผ่อนคลาย

สายลมเอื่อยพัดมา กระดิ่งประตูส่งเสียงใสกังวาน

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 229)

7.1.2 ตัวละคร

ตัวละครของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือสามารถแบ่งตาม
บทบาทและความสำคัญได้สามประการได้แก่ ตัวละครเอก ตัวละครฝ่ายตรงข้ามหรือตัวละครปรปักษ์ และตัว
ละครประกอบ ดังนี้

7.1.2.1 ตัวละครเอก

นัตสึกิ รินทาโร่ ตัวละครเอกเพียงคนเดียวของเรื่อง เรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้นโดยมีรินทาโร่เป็น
ศูนย์กลาง การดำเนินเนื้อเรื่องเป็นไปตามการตัดสินใจของเขาและเหตุการณ์ขัดแย้งทั้งหมดก็เกิดขึ้นกับเขา
เช่นกัน ผู้อ่านจะได้รับรู้อารมณ์แบบความคิด จิตใจ การกระทำ และพัฒนาการของรินทาโร่ผ่านคำอธิบายของผู้เขียน

ตลอดทั้งเรื่อง รินทาโร่เป็นตัวละครหลายลักษณะดังจะเห็นได้จากในช่วงต้นเรื่องเขาจะดูเป็นคนเก็บตัว เย็นชา พุดน้อย ไม่สูงส่งกับใคร และชอบคิดอะไรอยู่คนเดียวประกอบกับการที่เขาเพิ่งเสียปู่ไปทำให้ดูเหมือนกำลังหมดอาลัยตายอยากกับชีวิต

นัตสึกิ รินทาโร่ เป็นนักเรียนมัธยมปลายธรรมดา
ตัวเตี้ย ใส่แว่นกรอบหนา ผิวขาว พุดน้อย เล่นกีฬาไม่เก่ง ไม่มี
วิชาที่ถนัดหรือกีฬาที่ชอบเป็นพิเศษ เป็นนักเรียนมัธยมปลายทั่ว ๆ ไป
(ปาฏิหาริย์แมวมลายิ้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 11)

พัฒนาการของรินทาโร่เริ่มมีขึ้นเมื่อเขาได้เข้าไปยังเขาวงกต ในตอนแรกเมื่อเจ้าแม่วโทะระได้มาชักชวนเพื่อขอความช่วยเหลือนั้นรินทาโร่มีท่าทีไม่ยอมไปและได้ปฏิเสธคำขอของเจ้าแม่วแต่สุดท้ายก็ใจอ่อนและยอมไปด้วยแต่โดยดี

พ่อและแม่ของรินทาโร่หย่าร้างกันตั้งแต่เขายังเล็กจึงเป็นเหตุให้ปู่ต้องรับเขามาเลี้ยง สำหรับรินทาโร่คุณปู่เป็นผู้ปกครองเพียงคนเดียวของเขา ปู่เป็นผู้เลี้ยงดูอบรมสั่งสอนรินทาโร่ นิยายรักหนังสือก็ได้อิทธิพลมาจากคุณปู่ คำสอนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตและหลักการที่รินทาโร่ใช้ในการปลดปล่อยหนังสือทุกอย่างล้วนเป็นสิ่งที่คุณปู่ของเขาสอนมาทั้งสิ้น แม้กระทั่งมุกตลกเวลามีอาการฉุนหรือวิธีสวดเวลาโกรธก็ได้มาจากคุณปู่ อาจเรียกได้ว่าปู่มีอิทธิพลต่อการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ของรินทาโร่ทั้งด้านร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากคำบรรยายของผู้เขียนถึงความคิดของรินทาโร่ที่คอยนึกถึงคำสอนของคุณปู่ในยามที่ลำบากดังนี้

เขาวงกตแห่งที่หนึ่ง

เมื่อได้ยินเสียงรินทาโร่รำพึง ชายสูงท้วมผงะเล็กน้อย เด็กหนุ่ม
ค่อย ๆ ร้อยเรียงถ้อยคำจากความทรงจำ ท่ามกลางความเงียบสงัดอัน
ตึงเครียดและไร้เสียงตอบ

“หนังสือมีพลังอันยิ่งใหญ่ แต่ก็พลังของหนังสืออยู่ดี ไม่ใช่
พลังของหลาน”

ปู่เคยบอกแบบนี้เมื่อนานมาแล้ว

ช่วงนั้นรินทาโร่ขาดเรียนบ่อย และชอบรื้อหนังสือบนชั้นของ

ร้านนิตสีภิมิตะลุอ่าน เขาไม่ชอบโรงเรียน เอาแต่ขลุทวอยอยู่
ท่ามกลางกำแพงหนังสือ ค่อย ๆ หมดความสนใจโลกภายนอกและซิง
ตัวเองอยู่ในโลกแห่งตัวอักษร พอเห็นหลานชายเป็นแบบนั้น แม่แต่ปู่ผู้
มีนิสัยเย็บขริมก็ย้งอดจ้ำจ๊าไซไม่ได้

“ถึงจะอ่านหนังสือเป็นบ้าเป็นหลัง โลกที่เรามองเห็นก็ไม่ได้กว้าง
ขึ้นตามไปด้วยหรอก ต่อให้หาความรู้ใส่ตัวมากสักแค่ไหน แต่ถ้าหลาน
ไม่คิดด้วยสมองตัวเองและเดินด้วยขาตัวเอง ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะเป็น
เพียง ของที่หยิบยืมคนอื่นมาโดยไม่มีแก่นสาร”

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัณผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 53)

ตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารินทาโร้จดจำและซึมซับคำสอนของคุณปู่ รวมทั้งได้นำคำสอน
ของคุณปู่มาใช้แก้ปัญหาในยามคับขันอีกด้วย

เขาวงกตแห่งที่สาม

“ปู่เคยพูดบ่อย ๆ ว่า พอมีร้อยล้านก็อยากได้สองร้อยล้าน ถ้า
เริ่มต้นด้วยเงิน มันก็จะไม่มีที่สิ้นสุด พอมีล้านก็อยากได้สองล้านพอมี
ร้อยล้านก็อยากได้สองร้อยล้าน ฉะนั้นเลิกคุยเรื่องเงิน แล้วหันมาคุย
เรื่องหนังสือที่อ่านวันนี้ดีกว่า ผมเองไม่ได้คิดว่าร้านหนังสือไม่ต้องมี
กำไรก็ได้ แต่ก็รู้ว่านี่เรื่องที่สำคัญพอ ๆ กับกำไร”

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัณผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 153)

ภาพลักษณ์ของรินทาโร้ในสายตาของผู้อื่นอาจดูเป็นคนเฉื่อยฉะและพึ่งพาไม่ได้ แต่ที่จริงแล้ว
รินทาโร้นั้นเป็นคนเอาจริงเอาจังและเก่งในเรื่องของการใช้คำพูดเพื่อโน้มน้าวอีกฝ่ายเป็นอย่างมากดังเห็นได้จาก
การที่เขาสามารถใช้คำพูดของตนในการแก้ไขความขัดแย้งในเขาวงกตทั้งสามแห่ง รินทาโร้ยังมีด้านที่เป็นคน
เลือคร้อน กล่าวต่อล้อต่อเถียงกับคนที่เห็นต่าง หรือการโกรธเมื่อได้ยินคนกล่าวต่อว่าร้านหนังสือนิตสีภิมิตะลุ
กลับไปอย่างรุนแรงดังเห็นได้จากในเขาวงกตแห่งที่สามตอนที่เขาได้ฟังประธานบริษัทวิจารย์ร้านหนังสือนิตสีภิมิตะลุ
อย่างสนุกปาก

“ฉันต้อนรับเพราะเห็นว่าเป็นแขกจากร้านหนังสือมือสองแถว
แนว อยากรู้เหลือเกินว่า เธอจะพูดเพื่อเจ้าแบบไหนให้ฉันฟังบ้าง
...”

“คุณควรไปคิดเรื่องตกแต่งภายในห้องนี้ดีกว่านะครับ”

เด็กหนุ่มพูดโพล่ง เล่นเอาท่านประธานนึกคำตอบไม่ออก

“ตกแต่งภายในหรือ”

“ติดโคมไฟระย้าระยิบระยับเห็นแล้วปวดหัวเลย ปูพรมหนา
เกินไปจนน่าอึดอัดเลย เพื่อไอ้อวดแขก มันเป็แค่รสนิยมแยะ ๆ เท่า
นั้นเอง ถ้าไม่ได้ทำแค่ซ้ำ ๆ รีบเปลี่ยนมาจะดีกว่า”

ท่านประธานยังคงยิ้ม แต่คิ้วสีขาวกระตุกเบา ๆ

แต่รินทาไรก็ไม่หยุดพูด

“ขอโทษที่พูดจาเสียมารยาท แต่ปู่ผมเคยสอนไว้ว่า เวลาเจอคน
ทำเรื่องน่าขัน ต่อให้เขามองเราเป็นศัตรู เราก็ควรบอกเขาไปตามตรง
เพราะมันน่าทุเรศจนทนดูไม่ได้”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 139)

หลังจากจบเหตุการณ์ในเขาวงกตแห่งที่สามซึ่งควรจะเป็นเขาวงกตแห่งสุดท้ายในช่วงที่เจ้า
แมวโทะระได้บอกลาเสร็จสรรพ รินทาไรยอมรับว่าการได้ออกไปผจญภัยไปยังเขาวงกตช่วยให้เขาได้หลุดออกจาก
การหมกตัวอยู่ในร้านหนังสือ การได้ออกมายังโลกภายนอกช่วยเยียวยาจิตใจที่โศกเศร้าของเขาไว้ ผู้อ่านจะสัมผัส
ได้จากบทสนทนาว่ารินทาไรนั้นยอมเปิดใจให้กับผู้อื่นมากขึ้นกว่าในช่วงแรก หลังจากนั้นเมื่อเกิดเขาวงกตแห่งที่สี่
ขึ้นมาแม้จะไม่ต้องบอกเขาก็พร้อมจะช่วยเหลือเพื่อนแม้ต้องเสี่ยงอันตราย ยิ่งเมื่อรู้ว่าชูชุกิตกอยู่ในอันตรายเขายัง
ร้อนใจจนสูญเสียความเยือกเย็นไป ในบทสุดท้ายหลังจากผ่านเขาวงกตแห่งที่สี่รินทาไรเติบโตขึ้นมากพอที่จะยืน
ด้วยขาตัวเองและกล้าตัดสินใจถึงอนาคตของตัวเองได้ ดั่งเห็นได้จากการที่เขาปฏิเสธที่จะย้ายไปอาศัยอยู่กับคุณ
ป้าในวินาทีสุดท้ายและยืนกรานที่จะดูแลร้านหนังสือนัดสีกต่อไป รินทาไรในช่วงทำยนั้นอาจจะไม่ได้เปลี่ยนไป
จากเมื่อตอนแรกมากเท่าไรแต่ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่ารินทาไรนั้นเปิดใจที่จะรับความสัมพันธ์ใหม่ ๆ กล้าพูด
กล้าทำ เขาไปโรงเรียนและไม่ได้มัวแต่เก็บตัวอยู่กับหนังสืออีกต่อไป

ตัวละครรินทาโร่ถูกสร้างขึ้นมาให้เป็นตัวแทนของ ‘คนที่รักหนังสือ’ ทุกคน เขาเป็นคนที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องของหนังสืออย่างมากดังจะเห็นได้จากหลายฉากในเรื่องที่เขามักจะยกประโยชน์จากหนังสือหรืออ้างอิงชื่อหนังสือหลายเล่มขึ้นมาประกอบการสนทนา ผู้อ่านไม่อาจทราบได้ว่ารินทาโร่เป็นคนฉลาดหรือไม่ แต่เรื่องของหนังสือไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา จำนวนเล่ม วิธีการจัดวาง รวมไปถึงความหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่เขารู้และชำนาญกว่าทุกตัวละครในเรื่อง ตัวละครนี้สะท้อนถึงความไม่ย่อท้อต่อสังคมปัจจุบันที่ผู้คนมองการอ่านหนังสือเพื่อความบันเทิงอย่างเดียว ในสังคมที่คุณค่าของหนังสือค่อย ๆ ลดลงก็ยังมีคนที่รักหนังสือจากใจจริงอยู่และพวกเขาจะไม่ยอมแพ้จนพิสูจน์ให้เห็นว่าหนังสือนั้นมีคุณค่าแค่ไหน แม้กาลเวลาจะผ่านไปก็จะมีคนอย่างเขาอยู่ ผู้เขียนยังใช้รินทาโร่ในการสะท้อนให้เห็นอีกว่าการใช้ชีวิตโดยปฏิเสธสิ่งที่ตนรักแม้จะได้อะไรมาซึ่งเงินหรือลาภยศ แต่ก็ไม่ได้มาซึ่งความสุขหรือความสงบทางใจ

7.1.2.2 ตัวละครฝ่ายตรงข้ามหรือตัวละครปรปักษ์

ชายเจ้าของคฤหาสน์ ตัวละครฝ่ายตรงข้ามคนแรกของเรื่อง ปรากฏตัวในเขาวงกตแห่งที่หนึ่งในฐานะ ‘ผู้กักขัง’ หนังสือ เขาอาศัยอยู่ภายในคฤหาสน์ขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในอีกมิติกับภรรยาและคนรับใช้ สิ่งที่ทำเป็นประจำคือการอ่านหนังสือ มีเป้าหมายคือการอ่านหนังสือให้ได้เดือนละร้อยเล่มแม้ตนจะยุ่งมากจากการทำงานอย่างอื่นไปด้วย ตัวละครนี้เป็นตัวละครหลายลักษณะนิสัยในช่วงแรกเขาจะมีความเป็นชนชั้นสูง กล่าวคือ เขามีนิสัยหยิ่งผยอง อวดภูมิ ยกตนสูง มนุษย์สัมพันธ์แย่มากแต่เป็นคนสุภาพ เชื่อว่าการอ่านหนังสือมากรึยังทำให้ตนดูเป็นคนมีความรู้และเป็นที่น่ายกย่องนับหน้าถือตาจากผู้คนในสังคม ปฏิบัติกับหนังสือเหมือนสมบัติล้ำค่า ดังเห็นได้จากการสนทนาระหว่างเขาและรินทาโร่

“เธอน่ะหรือ ที่บอกว่าเกิด ‘เรื่องคอขาดบาดตายกับหนังสือ’”

“เอ่อ” ทันใดที่รินทาโร่ละล้าละลัก นัยน์ตาของชายคนนั้นฉายแววเยียบเย็น

“ขอโทษที แต่เดี๋ยวว่าฉันงานยุ่ง ไม่มีเวลามาเสวนาเพลิดเพลิน จำเรียวใจกับเด็กหนุ่มที่ไม่ได้นัดล่วงหน้า แถมยังยื่นข้อเสนอไม่พูดทักทายหรือแนะนำตัวหรอกนะ”

“ขอโทษครับ ผมชื่อนัตสึกิ รินทาโร่”

รินทาโร่รีบยัดตัวตรงแล้วโค้งให้ “ขอโทษที่เสียมารยาท”

“อ้อเธอ” ชายคนดังกล่าวตอบสั้น ๆ ดวงตาคมกริบหริ่ง “ฉันขอฟังธุระที่ว่าเลยก็แล้วกัน เพราะถ้าเกิดเรื่องคอขาดบาดตายกับ

หนังสือ ฉันก็พอจะสนใจอยู่บ้าง”

แม้อีกฝ่ายจะตัดเข้าประเด็น แต่รินทาโรไม่รู้ว่าจะตอบอย่างไร
ไม่ได้เกิดเรื่องคอขาดบาดตายตั้งแต่ต้นแล้ว เขาหันไปมองแมวด้วย
ความร้อใจ หมวดสีขาวของมันกระดิกเบา ๆ

“เรามาขอให้เจ้าปลดปล่อยหนังสือ”

ชายตรงหน้ามองแมว นัยน์ตาทริ่เล็กยิ่งกว่าเดิม

ดวงตาคู่นั้นฉายแววโหดเหี้ยมอำมหิต

“อย่างที่บอกไปเมื่อครู่ ฉันเป็นคนงานยุ่งมาก มีเรื่องต้องทำ
มากมายก่ายกอง ทั้งการบรรยายทางโทรทัศน์และวิทยุ แล้วยังมีงาน
เขียนกองท่วมหัว นี่ฉันอุตส่าห์เจียดเวลามากกว่าตาอ่านหนังสือทุกเล่ม
ในโลกทั้งที่งานยุ่งจะตาย ขอโทษที่ ไม่มีเวลามาฟังเรื่องเพื่อเจ้าหรือ”

เขาถอนหายใจเฮือกใหญ่ แล้วทำที่หันไปมองนาฬิกาข้อมือ

“เสียเวลาอันล้ำค่าไปสองนาทีก่อน ถ้าหมดธุระแล้วก็กลับไปซะเถอะ”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 41 - 42)

หลังจากที่รินทาโรได้ช่วยเหลือให้เขากลับมารักหนังสือได้อีกครั้ง เขาได้แสดงท่าทีจริงใจและกลายเป็นคนอ่อนโยนพร้อมขอบคุณรินทาโรที่ได้ทำให้เขาพบกับช่วงเวลาอันล้ำค่า หลังจากนั้นในเขาวงกตแห่งสุดท้ายผู้อ่านจะได้เห็นถึงชีวิตของชายเจ้าของคฤหาสน์หลังจากหนังสือได้รับการปลดปล่อย เขาเลิกอ่านหนังสือเป็นจำนวนมากและหันกลับมาอ่านหนังสือที่เคยอ่านแล้วอีกครั้ง เขาสูญเสียซึ่งเกียรติยศและชื่อเสียงในสังคมซึ่งเคยเป็นสิ่งที่ชายคนนี้ให้ความสำคัญมากในชีวิต ทว่าเขากลับมีท่าทีสบายอารมณ์เหมือนกำลังมีความสุขมากกว่าเมื่อก่อนสัมผัสได้ถึงความอบอุ่นที่แผ่ออกมา ในช่วงสุดท้ายเขาได้พูดให้กำลังใจรินทาโรในการต่อกรกับหญิงชรา

ผู้เขียนได้ให้บทบาทของชายเจ้าของคฤหาสน์เป็นตัวแทนของ “ผู้คนที่ใช้หนังสือเพื่ออวดภูมิ” กล่าวคือบุคคลที่อ่านหนังสือเพียงเพื่ออวดอ้างสรรพคุณของตน ดังจะเห็นได้จากสังคมปัจจุบันที่มีค่านิยมว่าคนที่อ่านหนังสือมากเป็นผู้มีความรู้และยิ่งอ่านหนังสือแนวปรัชญามากก็จะได้รับการยกย่องว่าเป็นคนมีปัญญาไปโดยปริยายทำให้ลืมนคุณค่าที่แท้จริงของการอ่านหนังสือไป

นักวิชาการ ปรากฏตัวครั้งแรกในเขาวงกตแห่งที่สอง เขาทำงานอยู่ในห้องส่วนตัวภายในสถาบันวิจัยในอีกมิติ งานของเขาคือการวิจัยวิธีเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านหรือการทำทุกวิถีทางเพื่อให้คนอ่านหนังสือได้เร็วขึ้น ซึ่งวิธีที่เขาค้นพบคือการเขียนเรื่องย่อหรือการย่อใจความสำคัญของหนังสือให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ เขาจึงใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการนั่งตัดหนังสือไปพร้อมกับฟังเพลงของเบโทเฟนซึ่งเป็นเพลงโปรดของเขา อายุของเขาไม่ได้ระบุไว้แน่ชัดแต่ผู้เขียนได้อธิบายไว้ว่านักวิชาการเป็นชายวัยกลางคน ตัวไม่สูง รูปร่างอ้วนกลม ใส่แว่นกรอบหนา ศีรษะล้าน ทั้งที่สวมเสื้อกาวน์แต่กลับไม่ให้อาพลักษณะของผู้มีสติปัญญาแม้แต่น้อย นักวิชาการเป็นตัวละครหลายลักษณะ เขาเป็นคนมีเหตุผล มั่นใจในตัวเองโดยเฉพาะเมื่อกล่าวถึงผลงานที่ตัวเองเคยทำสำเร็จ เป็นคนทุ่มเทกับงานตรงหน้า ค่อนข้างขี้อวดโดยเฉพาะเมื่อถามถึงสิ่งที่เขากำลังทำ ในมุมหนึ่งเขาอาจดูเหมือนเป็นนักวิทยาศาสตร์สติเฟื่องแต่ทุกการกระทำของเขานั้นมีเหตุผลในตัวสมเป็นนักวิชาการ เขาเชื่อว่าสิ่งที่เขานั้นไม่ได้ทำเพื่อตนเองแต่ทำเพื่อคนในสังคม

“เราได้ฟังดนตรีหลายรูปแบบในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะ เป็นเครื่องเสียงในรถยนต์ขณะขับรถ เครื่องเล่นเพลงพกพาระหว่างเดินเล่น หรือวิทยุเทปในห้องวิจัย มันช่วยเยียวยาผู้คนทุกหนแห่ง แต่หนังสือทำไม่ได้ เราวิ่งจ็อกกิ้งพร้อมกับฟังเพลงได้ แต่อ่านหนังสือไปด้วยไม่ได้ เราทำงานวิจัยพร้อมกับฟังซิมโฟนีหมายเลข 9 ได้ แต่เขียนบทความทางวิชาการไปด้วยอ่าน ฟาสท์ ไปด้วยไม่ได้ ข้อจำกัดน่าเวทนาของหนังสือคือสาเหตุใหญ่ที่สุดที่ทำให้หนังสือเสื่อมถอย ฉันทึ่งทุ่มเทค้นคว้าเพื่อช่วยหนังสือให้รอดพ้นจากชะตากรรมน่าเศร้า ฉันทไม่ได้ตัดหนังสือฉับ ๆ แต่กำลังช่วยพวกมัน”

พอเขาหยุดพูดปุ๊บ เสียงขบร้องเดี่ยวของนักร้องบารีโตนดังขึ้นอย่างทรงพลังราวกับเสียงจิ้งหะนั้น
แมวไม่ตอบอะไร
รินทาโร่พอจะเข้าใจความรู้สึกของมัน
ชายในคฤหาสน์พิลึกที่เด็กหนุ่มไปเยือนพร้อมแมวในเขาวงกตแห่งแรกก็เช่นกัน คำพูดของเขาเต็มไปด้วยความคลุ้มคลั่ง ทว่าเฉียบคมอย่างประหลาดเกินกว่าจะหัวเราะเยาะว่าเป็นเรื่องเพ้อเจ้อไร้สาระ
นั่นคงเป็นความเฉียบคมที่เรียกว่าความจริง

“สมัยนั้นนะ” นักวิชาการเปล่งเสียงอ่อนโยนคล้ายรับรู้ว่ารินทำไร่วันไหน “หนังสือเล่มไหนเข้าใจยาก ก็สูญเสียคุณค่าในฐานะหนังสือแล้ว ใคร ๆ ก็อยากอ่านผลงานชิ้นเอกอย่างง่าย ๆ และสนุกสนานเหมือนดาวนโหลดเพลงคริสมาสต์ยอดนิยมมาทั้งอัลบั้ม อยากอ่านหนังสือเยอะ ๆ อยากเพลิดเพลินและรวดเร็ว ถ้าเราไม่ตอบสนองความต้องการตามยุคสมัย ผลงานชิ้นเอกก็ไม่อาจอยู่รอดต่อ ฉันทักแว้งกรรไกรเพื่อปกป้องชีวิตของหนังสือพวกนั้น”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 95 – 96)

หลังจากที่หนังสือได้รับการปลดปล่อยผู้อ่านจะเห็นว่าจริง ๆ แล้วนักวิชาการคนนี้ก็คือนคนที่รักหนังสือมากคนหนึ่งที่ยพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้หนังสือที่เขารักยังคงมีอยู่ต่อเพื่อให้คนในสังคมปัจจุบันได้อ่านหนังสือและถ่ายทอดความหมายของมันต่อไป ในเขาวงกตแห่งที่สนักวิชาการคนนี้ได้เปลี่ยนไปจากคนที่ทุ่มเทกับงานวิจัยไปเป็นคนที่นั่งจมนอยู่กับการอ่านหนังสือเล่มหนึ่งเป็นเดือน เขากลายเป็นคนที่ให้เวลากับสิ่งที่ตัวเองรักมากขึ้น การทำเช่นนี้ย่อมแลกด้วยการสูญเสียชื่อเสียงที่เขา มีแต่เขาก็มีความสุขมากกว่าที่ผ่านมา

นักวิชาการเป็นตัวแทนของ “ผู้คนที่ใช้ชีวิตเร่งรีบ” ซึ่งหมายถึงสังคมปัจจุบันที่ผู้คนต่างมีความรับผิดชอบในชีวิตสูง การหาเวลาว่างเพื่อทำในสิ่งที่ตนรักนั้นจึงกลายเป็นเรื่องยากไป สำหรับคนที่ชอบการอ่านหนังสือ การอ่านหนังสืออย่างสบาย ๆ ในหนึ่งวันก็กลายเป็นเรื่องที่ทำไม่ได้อีกต่อไป หนังสือจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปร่างไปเพื่อตอบสนองต่อสังคมรูปแบบใหม่

ประธานบริษัท ปราบกฏตัวในเขาวงกตแห่งที่สาม เป็นประธานของสำนักพิมพ์เซโกอิชิบังโด โชะเต็น ซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ขนาดใหญ่ที่เติบโตขึ้นมาด้วยกำไรจากการขายหนังสือออกสู่ท้องตลาดเป็นจำนวนมากความสำเร็จของบริษัทนี้มาจากนโยบายการขายเฉพาะหนังสือที่ขายได้หรือหนังสือที่สังคมปัจจุบันต้องการ กล่าวคือการผลิตแต่หนังสือที่ให้เพียงคุณค่าด้านอารมณ์แก่สังคม ซึ่งนโยบายนี้ประธานบริษัทเป็นผู้คิดขึ้น ประธานบริษัทเป็นตัวละครหลายลักษณะ เขาเป็นชายสูงวัยที่พูดจาตรงไปตรงมา มีท่าทียียวนกวนประสาท มีความมั่นใจในตัวเองสูง ชอบใช้คำพูดดูถูกฝ่ายตรงข้าม เอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง เยือกเย็นและไม่ค่อยแสดงอารมณ์ทางสีหน้ามากนัก

“ผมรู้ว่ามันเป็นการเสียมารยาทต่อแขกจากร้านหนังสือנדัสตีกิ แต่
เรื่องนี้ผมต้องขอภัยจริง ๆ”

“รู้จักร้านหนังสือנדัสตีกิด้วยหรือครับ”

“รู้จักสิ”

ประธานบริษัทยกมือลูบคางเรียว

“เป็นร้านหนังสือมือสองจอมช่อ ล้าสมัยและทำตามใจตัวเอง มี
หนังสืออ่านยากและขายไม่ออกแล้วในยุคนี้มากมายก่ายกองใช่ไหมละ
ครับ คนที่ทำตัวตามสบาย ไม่มีทั้งภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบและ
ความกดดันอันหนักหน่วง น่าอิจฉาเสียจริง”

ท่านประธานยิ้มแป้น

แม้จะเป็นการจู่โจมกะทันหัน แต่นี่แหละคือคำประกาศสงคราม
แน่ ๆ

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 138)

หลังจากที่ได้โต้เถียงกับบริษัทรောင်းเขาสามารถกลับมารักหนังสือได้อีกครั้งผู้อ่านจะได้เห็นถึง
ความเปลี่ยนแปลงของเขาในเขาวงกตแห่งสุดท้าย บริษัทของเขาเลิกตีพิมพ์แต่หนังสือขายได้และหันกลับมาขาย
หนังสือล้ำค่าที่หายากในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลให้บริษัทของเขาตกอยู่ในสถานการณ์ลำบากเพราะคนซื้อหนังสือน้อยลง
และกำไรที่เคยได้ก็หดหายไป แต่ประธานก็ยังคิดว่านี่คือหนทางที่ถูกต้อง ในฐานะผู้ผลิตหนังสือการทำ
หนังสือเหล่านั้นยังคงสืบทอดต่อไปคือหน้าที่และการที่ได้ผลิตหนังสือที่เรารักก็เป็นอุดมคติอย่างหนึ่งในฐานะของ
คนรักหนังสืออีกด้วย

บทบาทของประธานบริษัทสื่อถึง “สำนักพิมพ์ในปัจจุบัน” ที่เห็นคุณค่าของเงินมากกว่าสิ่งใด
ในความเป็นจริงสำนักพิมพ์ก็ไม่ใช่องค์กรการกุศล เงินเป็นสิ่งจำเป็นต่อการขับเคลื่อนธุรกิจ สำนักพิมพ์หลายแห่ง
ในปัจจุบันจึงเน้นขายหนังสือเป็นจำนวนมากและเลือกที่จะหลงลืมคุณค่าที่แท้จริงของการส่งต่อความรู้และ
ความสำคัญของการอ่านหนังสือ

หญิงชรา ศัตรูคนสุดท้ายของรินทาโร่และอาจเรียกได้ว่าเป็นศัตรูที่แข็งแกร่งที่สุดของเรื่อง
ปรากฏตัวอยู่ภายในร้านหนังสือนิตสีกิในอีกมิติหนึ่ง เธอลักพาตัวยูซุกิมาด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อพูดคุยกับรินทาโร่
อย่างจริงจัง เธอเป็นหญิงชราร่างเล็ก สวมชุดไว้ทุกข์ให้บรรยากาศลึกลับ เธอสามารถควบคุมความเป็นไปในอีก
มิติได้ตามใจดังจะเห็นได้จากการที่เธอสามารถเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมรอบข้างให้กลายเป็นร้านหนังสือนิตสีกิได้ หญิง
ชราเป็นตัวละครหลายลักษณะ เธอมีนิสัยเย็นซา เจียบคม พิถีพิถัน ทำทุกอย่างเพื่อบรรลุเป้าหมายของตนแม้ว่า
นั่นจะหมายถึงการใช้วิธีที่โหดร้ายก็ตาม และเนื่องจากการใช้ชีวิตมาอย่างยาวนานทำให้เธอสิ้นหวังกับสังคม
มนุษย์

“ฉันผิดหวัง”

หลังสูญเสียคำพูด เด็กหนุ่มเงยหน้า ตัวสั่นงันงก

ความมืดลึกลับกำลังเข้มนมของเขา

ลึกเข้าไปในดวงตาอันสงบนิ่งคุณนั้นมีความมืดมืดแปลกประหลาด

แผ่กว้าง ไม่ว่าจะมันคือความโศกเศร้าหรือความสิ้นหวัง ความรู้สึกมีตัวตน

ของอีกฝ่ายก็เป็นดั่งบึงไร้ก้นที่กลืนกินสรรพสิ่ง นักเรียนมัธยมปลาย

ธรรมดา ๆ อย่างรินทาโร่ไม่อาจต่อกรได้แม้แต่คนเดียว

“ความคิดอย่างเดียวเปลี่ยนอะไรไม่ได้หรอก”

เสียงนั้นแสดงความท้อแท้ถึงหัวลึก

“แนวคิดทางอุดมคติที่อ่อนหัดหรือการมองโลกในแง่ดีแบบครึ่ง ๆ

กลาง ๆ นะ ฉันฟังมาเกินพอแล้ว ฟังจนเบื่อในช่วงเวลาอันแสน

ยาวนาน แต่ก็ไม่มีสิ่งใดเปลี่ยนแปลงไปอยู่ดี”

เสียงที่เล็ดลอดจากริมฝีปากของเธอหุ้มต่ำลงทีละนิด กลืนอายุ

ผิดปกติแผ่กระจายมากขึ้นเรื่อย ๆ

สายตามืดหม่นเหม่อมองไปในอากาศว่างเปล่า แต่ไม่ได้มองสิ่งใด

ขาที่ไขว่กันไว้สบาย ๆ กับมือพอมที่วางบนตักก็แน่นิ่งซีดเซียว ประหนึ่ง

หุ่นขี้ผึ้งที่นิ่งเอนบนเก้าอี้ฟาซบเฉพาะริมฝีปาก ผู้ที่นั่งเบื้องหน้าเขา

มีรูปร่างเหมือนผู้หญิง ทว่าไม่ใช่ผู้หญิง อีกฝ่ายคือ ‘ผู้ยิ่งใหญ่’ ที่คุดคู่

อยู่กับอารมณ์ดำมืดอันไร้ทางไป

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 197 - 198)

หลังจากที่รินทาโร่ได้แสดงคำตอบอันเป็นที่พอใจแล้ว หญิงชราที่ปล่อยอยู่ชุกก็กลับไป เธอกว่าวขอบคุณรินทาโร่สำหรับช่วงเวลาอันแสนมีค่าที่เธอได้รับ เธอรู้ตัวดีว่าทำเรื่องโหดร้ายเอาไว้มากกระนั้นจิตใจของเธอก็ยังมีด้านที่อ่อนโยนอยู่ คำพูดของรินทาโร่ได้ช่วยให้หญิงชรากลับมาศรัทธาในตัวมนุษย์และพลังของหนังสืออีกครั้ง

หญิงชราเป็นตัวละครที่กำเนิดมาจากหนังสือเล่มหนึ่งซึ่งได้ชื่อว่าเป็นหนังสือที่มีคนอ่านมากที่สุดในโลก เธอก้าวผ่านยุคสมัยต่าง ๆ มาเกือบสองพันปี กล่าวได้ว่าเธอคือตัวแทนของหนังสือที่ได้รับผลกระทบจากสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกยุคสมัยและกำลังสูญเสียพลังอันเป็นผลมาจากการที่มนุษย์กำลังเปลี่ยนรูปร่างของเธอไปที่ละนิด

7.1.2.3 ตัวละครประกอบ

คุณปู่ เป็นตัวละครที่ไม่ได้ปรากฏตัวภายในเรื่องแต่ได้รับการกล่าวถึงตั้งแต่ต้นเรื่องไปจนถึงท้ายเรื่อง ผู้อ่านจะรู้จักคุณปู่ผ่านรินทาโร่ในรูปแบบของความทรงจำที่เขา มักจะนึกถึงในยามว่างหรือยามลำบาก นอกจากนั้นยังมีการกล่าวถึงอดีตของคุณปู่อยู่เล็กน้อยผ่านการบอกกล่าวของลูกค้ำร้านหนังสือ้นตีสึกที่เป็นคนรู้จักของคุณปู่

ปู่ไม่ค่อยเล่าเรื่องตัวเอง แต่ลูกค้ำที่เก่าแก่ที่มาเยือนร้านเคยเล่าให้รินทาโร่ฟังว่า ปู่ได้แต่งงานได้เลื่อนตำแหน่งสูงมากในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง แต่แล้วก็หมดกำลังใจจะทำงานต่อ

คนเล่าเรื่องนี้คือชายชรามาดดีไว้หนวดขาวและสวมโบโลไทเก้ ๆ เสมอ เขามาที่ร้านเป็นครั้งคราว มักซื้อวรรณกรรมเล่มหนาหรือหนังสือภาษาต่างประเทศ ได้ยินมาว่า เมื่อก่อนเคยทำงานกับปู่

“ปู่ของเธอเป็นคนที่น่านับถือจริง ๆ”

ชายชราพูดพลางลูบศีรษะรินทาโร่ที่แหงนมองตนได้แสงตะเกียงสีอมเหลือง

ตอนนั้นเขายังเรียนอยู่ชั้นมัธยมต้น ปู่ออกไปข้างนอกไม่อยู่ที่ร้าน เขาจึงเฝ้าร้านคนเดียว

“ปู่ของเธอพยายามจะทำให้ปัญหาวุ่นวายต่าง ๆ นานาในโลก

คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นให้ได้มากที่สุด เขาทุ่มเทกำลัง เอาใจใส่และตั้ง
อกตั้งใจทำงาน”

ชายชราเล่าเรื่องสมัยก่อนให้เด็กชายฟังด้วยน้ำเสียงถวิลหาอดีต
พลางลูบไล้ปกหนังสือผ้าไหมบรรจุกล่อง

แต่ว่า...เจ้าตัวพุดค้ำไ้แค่นั้น มองหนังสือแล้วถอนหายใจ

“เขาหายหน้าไปจากสังคม ไปไม่ถึงฝั่งฝัน”

(ปาฏิหาริย์แมวลายสั่มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 66 - 67)

ในอดีตปูของรินทาโรเคพยายามที่จะทำอะไรสักอย่างแต่ไม่สำเร็จ เขาจึงหันมาเปิดร้าน
หนังสือนิตสีกิ ร้านหนังสือสำหรับคุณปู้นั้นไม่ได้มีไว้เพียงแค่ขายหนังสือแต่เป็นวิธีการที่เขาเลือกที่จะใช้ในการทำ
ให้เป้าหมายของเขาสำเร็จ คุณปู้เป็นตัวละครหลายลักษณะ ตามปกติเขาเป็นคนเจ้าระเบียบ อุตสาหะ เอาใจใส่
ทุ่มเทให้กับงาน รักหนังสือมากและไม่ค่อยชอบแสดงออกแต่ความจริงค่อนข้างเป็นห่วงหลานอย่างรินทาโรมาก
เขาคอยแสดงความเป็นห่วงพร้อมกับคอยสอนเรื่องต่าง ๆ ให้รินทาโรอยู่เสมอ ซึ่งคำสอนเหล่านั้นก็เป็นสิ่งที่
ช่วยเหลือรินทาโรเรื่อยมา

โทะระหรือแมวลายสั่ม เป็นตัวละครลึกลับที่ไม่มีที่มาที่ไปจู่ ๆ ก็ปรากฏตัวออกมาเองทุกครั้ง
ที่เกิดเขาวงกต เจ้าแม่วโทะระเป็นตัวละครหลายลักษณะ มันมีนิสัยชอบต่อปากต่อคำ ชอบพูดอะไรตรง ๆ เอาแต่ใจ
ชอบเห็นขี้แค้น ข่างพูด เฉียบแหลม และมีวิธีการพูดเหมือนคนสมัยก่อน แต่ก็ยังมีด้านที่เหมือนแมวธรรมดา
เช่น เมื่อถูกยุงชุกิฎุไถแก้มไปมากก็จะร้องเหมียว ๆ ออกมาแม้จะไม่รู้ว่าเป็นอารมณ์แบบไหนก็ตาม หลังจากที่ได้ร่วม
ผจญภัยไปกับรินทาโรในเขาวงกต เจ้าแม่วโทะระจากที่ตอนแรกเห็นรินทาโรเป็นเพียงเด็กที่เก็บตัวก็ยอมรับในตัว
เขาทั้งในฐานะของคนรักหนังสือและในฐานะของสหายคนสำคัญ

“หนังสือมีหัวใจ”

แมวพุดโป่ง

ดวงตาของมันต้องแสงดาวทอประกายงดงาม

“ถ้าวางอยู่เฉย ๆ หนังสือจะเป็นเพียงปีกกระดาษธรรมดา ไม่ว่า

ผลงานชิ้นเอกที่ซุกซ่อนพลังทรงอำนาจ หรือผลงานชั้นยอดที่เล่า

เรื่องราวยิ่งใหญ่อลังการ เดิมทีก็เป็นเพียงเศษกระดาษถ้าไม่มีใครเปิด

อ่าน แต่เมื่อได้รับความรักและการให้ความสำคัญจากมนุษย์อย่าง
ต่อเนื่อง หนังสือจะเริ่มมีหัวใจ”

“หัวใจ?”

ถูกแล้ว แมวตอบด้วยน้ำเสียงหนักแน่น

“ทุกวันนี้คนจับหนังสือน้อยลง จึงไม่ค่อยได้มอบความรักให้มัน
ส่งผลให้หนังสือสูญเสียหัวใจไป แต่ยังมีคนอีกไม่น้อยที่รักหนังสือจาก
ใจจริงและเฝ้าหุฟังคำพูดของพวกมัน อย่างเช่นเจ้าและปู่ของเจ้า”

แมวค่อย ๆ หันคอไปแหงนมองท้องฟ้าประดับดาว

“สำหรับพวกข้าแล้ว เจ้าคือเพื่อนที่ไม่มีใครมาทดแทนได้”

คำพูดที่ฟังดูเหลือเชื่อ ทว่าแต่ละถ้อยคำกลับทำให้รินทาโร่รู้สึก
ซาบซึ้งกินใจ

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 177 - 178)

บทบาทของเจ้าแมวโทะระคือการเป็นผู้นำทางให้แกรินทาโร่ไปยังเขาวงกตเพื่อช่วยเหลือ
หนังสือ ในช่วงแรกเจ้าโทะระก็มีส่วนช่วยเหลือรินทาโร่ในการปลดปล่อยหนังสือ แต่ตั้งแต่เขาวงกตแห่งที่สาม เจ้า
แมวโทะระจะไม่ได้เข้าไปช่วยรินทาโร่อีกเพราะเจ้าของเขาวงกตได้ห้ามเอาไว้และเป็นเพราะมันยอมรับว่ารินทาโร่
สามารถยืนได้ด้วยตนเอง แม้ไม่ต้องมีมันคอยช่วยก็สามารถฝ่าฟันไปได้อย่างแน่นอน

ยูซุกิ ซาโยะ เป็นตัวละครที่ปรากฏตัวตั้งแต่ต้นเรื่องแต่เริ่มเข้ามามีบทบาทจริง ๆ เมื่อตอนเขา
วงกตแห่งที่สอง ยูซุกิเป็นตัวละครที่รู้จักกับรินทาโร่มาก่อนแล้วตั้งแต่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาเพราะที่บ้าน
อยู่ติดกันและเพราะรู้จักกันมานานเธอจึงค่อนข้างเป็นห่วงรินทาโร่พอสมควรเมื่อทราบข่าวว่าปู่ของเขาเสียชีวิต
นอกจากนั้นยังคอยเป็นธุระให้กับรินทาโร่ในช่วงที่เขาหยุดเรียนไปด้วย เธออยู่ชมรมเครื่องเป่าและยังเป็นหัวหน้า
ห้องของชั้นเรียนที่รินทาโร่เรียนอยู่อีกด้วย ยูซุกิเป็นตัวละครหลายลักษณะ เธอมีนิสัยรักความสะอาด เอาใจใส่
รักในความยุติธรรม ความรับผิดชอบสูง สดใสร่าเริง ปรับตัวเข้ากับรอบข้างได้ดี ฟังพาได้ แต่ก็มีด้านไม่ดีเช่นการ
นินทาคนอื่นดังจะเห็นได้จากในเขาวงกตแห่งที่สามที่เธอคิดว่าประธานบริษัทเป็นแค่ผู้บริหารระดับกลางที่ทำงาน
หนักแค่นั้น หรือเมื่อเธอไม่ชอบใครก็จะแสดงออกว่าไม่ชอบทันทีโดยไม่คิดที่จะรักษาน้ำใจแม้แต่น้อย

ช่วงแรกแม้ยูซุกิจะรู้จักกับรินทาโร่มาตั้งแต่ประถมแต่ก็ไม่ได้สนิทกันมากนักจนกระทั่งได้มา
ผจญภัยร่วมกันความสัมพันธ์ของทั้งสองคนจึงเริ่มพัฒนาขึ้น หลังจากผ่านเขาวงกตแห่งที่สอง ยูซุกิเริ่มมาที่
ร้านนัตสึกิเป็นประจำโดยมีรินทาโร่เป็นคนคอยแนะนำหนังสือให้อ่านและภาพลักษณ์ของรินทาโร่ในความคิดของ

เธอยังดีขึ้นมาด้วย ในเขาวงกตแห่งที่สามแม้จะรู้ว่าอันตรายแต่เธอก็ยังยืนยันที่จะไปกับรินทาโร่เพราะเธอเชื่อว่า รินทาโร่จะพาเธอกลับมาได้อย่างปลอดภัย ในเขาวงกตแห่งสุดท้ายยูซูกิกลายเป็นตัวละครที่มีความสำคัญกับรินทาโร่มาก ในช่วงสุดท้ายของเรื่องเธอยังชวนรินทาโร่ไปกินข้าวด้วยกันพร้อมทั้งทั้งท้ายถึงความสัมพันธ์ของทั้งสอง คนที่อาจพัฒนาต่อไปมากกว่าเพื่อน

“นัตสึก็อย่าลืมไปโรงเรียนนะ”

“ผมก็ว่าจะไป เพราะสัญญากับบ๊ายไว้แล้ว”

เขาถือโอกาสที่เดินไปส่งเธอออกไปนอกร้านด้วยคน วันนี้ท้องฟ้าแจ่มใสเกินคาด รถเข็นสองล้อสีเหลืองสำหรับส่งของตามบ้านเคลื่อนผ่านไปใต้แสงแดดสดใสมยามเช้าตรู่

ซาโยะวิ่งลงบันไดหินหน้าร้าน แล้วหันมาเหมือนนิกอะไรขึ้นได้

“นี่ คราวหน้าไปกินข้าวด้วยกันไหม”

พอได้ยินคำถามสบาย ๆ เด็กหนุ่มกะพริบตาปริบ ๆ แล้วรู้สึกหัวนี้ไหวจนสมเพชตัวเอง

“กินข้าวกับผมหรือ”

“ใช่”

“ทำไมล่ะ”

“เพราะนัตสึก็ไม่ยอมชวนฉันสักทีนี่สิ”

น้ำเสียงใสกังวานดังมาให้ได้ยินท่ามกลางแสงตะวันยามเช้า รินทาโร่ยิ่งหัวนี้ไหวหนักกว่าเดิม นิกคำตอบไม่ออก ในขณะที่ซาโยะพูดต่อระคนยิ้มเฟื่อน

“ให้คุยกันเรื่องหนังสือในร้านหนังสือ ฉันก็ไม่รังเกียจหรอกนะ แต่ถ้าไม่โดนแดดชะบ่าง เดี่ยวร่างกายจะไม่แข็งแรง คุณปู่ตุตซ่าที่ไปสวรรค์แล้ว ยังจะทำตัวให้ท่านเป็นห่วงอีกหรือ”

“ถ้าผมบอกว่าจะไปกินข้าวกับเด็กผู้หญิง ปู่จะยังเป็นห่วงมากกว่า”

หากเป็นรินทาโร่คนเดิมอาจตอบไปโดยไม่คิดแบบนั้นได้ แต่ตอนนี้ที่ในสมองชาวโพลนจนนิกคำพูดเป็นเรื่องเป็นราวไม่ออก เขาพูดไปชื่อ ๆ เหมือนคนทั่วไปว่า ถ้าไม่รังเกียจ ผมก็โอเค เธอ

ตอบกลับมาเสียงดังฟังชัดว่า “ฉันจะอดทนแล้วกัน” แล้วเขาก็ไม่รู้จะ

พูดอะไรต่อ

(ปาฏิหาริย์แมวมายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 226 - 227)

บทบาทของยูซุกคือการเป็นเพื่อนร่วมทางของรินทาโร่และเป็นตัวละครที่แสดงถึงการพัฒนาของรินทาโร่ กล่าวคือยูซุกเป็นตัวละครที่แสดงให้เห็นว่ารินทาโร่ไม่ได้เก็บตัวไม่ยุ่งกับใครและกล้าที่จะสานสัมพันธ์กับผู้อื่นและเปิดใจของตนอีกครั้ง นอกจากนี้เธอยังคอยผลักดันให้รินทาโร่เดินหน้าต่อไปแม้จะพบเจอกับปัญหาที่ยากแค่ไหนก็ตาม

อากิยะ เรียวตะ เป็นตัวละครที่ปรากฏตัวตั้งแต่ต้นเรื่องในฐานะของลูกค้าของร้านหนังสือนัตสึกิและรุ่นพี่ของนัตสึกิและยูซุกิ อากิยะเป็นตัวละครหลายลักษณะ อากิยะเป็นตัวละครที่มีนิสัยตรงข้ามกับนัตสึกิอย่างสิ้นเชิง เขาเป็นคนนิสัยดี ร่าเริง ชอบอ่านหนังสือและเล่นกีฬาโดยเฉพาะบาสเก็ตบอล ใฝ่เรียน ฉลาดเป็นกรดเติบโตมาจากครอบครัวที่ดี ฟังพาได้ มีความรับผิดชอบ ทั้งหมดนี้ทำให้เขาเป็นที่ชื่นชอบในหมู่สาว ๆ อย่างมาก และเจ้าตัวยังเป็นคนทะเลาะทะเลาะ ทำตัวกะล่อน ชอบส่งยิ้มให้ผู้หญิงด้วย ซึ่งทำให้ยูซุกิไม่ค่อยชอบเขาและเจ้าตัวยกยอมรับด้วยว่าเขากับรินทาโร่แตกต่างกันมากเกินไปทำให้เข้าใจกันได้ยาก ถึงกระนั้นเขาก็ยอมรับในตัวของรินทาโร่ในฐานะของคนรักหนังสือและเอ่ยปากชมอยู่บ่อย ๆ

“นายนี่ชอบหนังสือจริง ๆ เลยนะ”

น้ำเสียงเปิดเผยจริงใจของอากิยะ เรียวตะ ดังก้องในหูของรินทาโร่

รินทาโร่เพิ่งเข้าเรียนมัธยมปลาย และรู้จักรุ่นพี่คนเก่งคนนี้ได้ไม่นานนัก

เขาเป็นรุ่นพี่ที่เรียนสูงกว่าหนึ่งปี แวะเวียนมาร้านหนังสือนัตสึกิเป็นครั้งคราว รินทาโร่พยายามอยู่ห่าง ๆ เขาเสมอ

สาเหตุเพราะอีกฝ่ายฉลาดเป็นกรด นอกจากจะเป็นดาวเด่นในชมรมบาสเกตบอลแล้ว ยังสอบได้ที่หนึ่งของชั้นปี และเป็นสมาชิกสภานักเรียนด้วย ส่วนรินทาโร่เก็บตัวอยู่กับปูในร้านขายหนังสือมือสอง จึงเหมือนอยู่กับคนละโลก

รินทาโรเคยถามรุ่นพี่ผู้ยิ่งใหญ่อย่างจริงจังแค่ครั้งเดียวว่าทำไมเขา
ถึงมาอ่านหนังสือนิตสีกิ
“ก็เพราะที่นี่มีหนังสือดี ๆ นะสิ”
อาภิยะตอบอย่างแคลงใจว่ามาถามอะไรเอาปานนี้
(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 133 - 134)

คุณป้า เป็นตัวละครที่ได้รับการกล่าวถึงเมื่อตอนต้นเรื่องซึ่งเป็นเหตุการณ์หลังจากที่ปู่ของรินทาโรเสียชีวิต โดยคุณป้าจะเป็นคอยจัดการปัญหาในเรื่องของพิธีการของคุณปู่แทบทุกอย่างแทนรินทาโรและจะมาเป็นคนคอยดูแลรินทาโรแทนจึงต้องการรับเขาไปดูแล คุณป้ามาปรากฏตัวจริง ๆ ช่วงต้นก่อนเดินทางเข้าสู่เขาวงกตแห่งที่สาม เธอจะมาเพื่อคอยตรวจดูรินทาโรอยู่ทุกวันและแจ้งเกี่ยวกับกำหนดการย้ายบ้าน แต่หลังจากผ่านเขาวงกตแห่งที่สี่รินทาโรก็ปฏิเสธที่จะย้ายไปอยู่กับเธอ ซึ่งคุณป้าก็เข้าใจและอนุญาตให้รินทาโรอยู่ที่ร้านหนังสือต่อได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ตัวละครคุณป้าค่อนข้างมีบทบาทน้อยมากเธอจึงเป็นตัวละครน้อยลักษณะที่มีนิสัยตายตัวตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง คุณป้าเป็นคนร่าเริง มองโลกในแง่ดี อธิษาคัยดี เอาใจใส่ เป็นการเป็นงานและคอยดูแลรินทาโรอยู่เสมอ

7.1.3 แนวคิดของเรื่องหรือแก่นเรื่อง

จากการวิเคราะห์แนวคิดของเรื่องหรือแก่นเรื่องของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือพบว่าการนำเสนอผ่านการกระทำของตัวละครเอกหรือรินทาโรที่เดินทางไปปลดปล่อยหนังสือจากเขาวงกตทั้งสี่แห่ง

ผู้เขียนต้องการสื่อถึงพลังของหนังสือผ่านการกระทำของตัวละครเอก นิตสีกิ รินทาโร โดยใช้ตัวละครฝ่ายตรงข้ามทั้งสามคนเป็นตัวแทนของปัญหาการอ่านหนังสือที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันดังเห็นได้จากความเชื่อของทั้งสามคนคือ

1. หนังสือเป็นเพียงเครื่องอวดภูมิปัญญา ผู้เขียนใช้ชายเจ้าของคฤหาสน์เป็นตัวละครที่แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันนั้นคุณค่าของหนังสือถูกเปลี่ยนจากการอ่านเพื่อความรู้เป็นการอ่านที่เน้นปริมาณมากกว่าสิ่งที่ได้รับ การอ่านหนังสือยิ่งอ่านมากยิ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีความรู้ ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใดที่ตัวคนอ่านนั้นเข้าใจในสิ่งที่ตนอ่านจริง ๆ
2. เนื้อหาของหนังสือต้องถูกดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมแก่สังคมสมัยใหม่ การกระทำของนักวิชาการที่กำลังดัดทอนเนื้อหาของหนังสือให้มีปริมาณน้อยลงเพื่อให้คนสามารถอ่านหนังสือให้จบได้ภายใน

เวลาอันสั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงภาพของสังคมในมุมมองของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี สังคมปัจจุบันที่ผู้คนใช้ชีวิตโดยแบกความรับผิดชอบ ความคาดหวังและมีการแข่งขันกันสูงนี้ผู้คนใช้ชีวิตกันด้วยความเร่งรีบจนหลงลืมเวลาดูแลตัวเองและการใช้เวลาเพื่อทำในสิ่งที่ตนรัก

3. กำไรสำคัญที่สุด ปัจจุบันหนังสือที่มีเนื้อหาอ่านยากหรือหนังสือที่มีชื่อเสียงตั้งแต่สมัยก่อนนั้นกลายเป็นสิ่งที่ขายไม่ออก สำนักพิมพ์ก็ไม่ใช่องค์กรการกุศลยังคงต้องขับเคลื่อนด้วยเงินดังนั้นจึงเลือกที่จะผลิตแต่หนังสือที่มีเนื้อหาอ่านง่ายและสามารถกระตุ้นอารมณ์ผู้อ่านได้แทนที่หนังสือที่มีคุณค่าทางเนื้อหา สำนักพิมพ์ในมุมมองของผู้เขียนนั้นกลายเป็นองค์กรที่เน้นการแสวงหาผลกำไรมากกว่าการมอบสิ่งดี ๆ ให้แก่สังคมจนหลงลืมคุณค่าของหนังสือ

การเดินทางของรินทาโร่ไม่ได้แสดงถึงวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้แต่เป็นเหมือนสารที่ผู้แต่งต้องการส่งถึงผู้อ่านทุกคนว่า ‘การอ่านหนังสือไม่ใช่แค่เครื่องมืออวดภูมิจงเพียงอ่านให้ละเอียดเพื่อเปิดโลกทัศน์’ ‘การเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นสิ่งที่ห้ามไม่ได้แต่การลดทอนหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหนังสือทำให้คุณค่าของหนังสือเล่มนั้นลดลง’ และส่งถึงสำนักพิมพ์ว่า ‘เงินเป็นสิ่งจำเป็นแต่จงอย่าถูกเงินกลืนกินจนหลงลืมหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะของผู้ผลิตหนังสือ’ จากทั้งหมดที่กล่าวมานำมาสู่แนวคิดของเรื่องที่ว่า ‘ทุกวันนี้เราอ่านหนังสือไปเพื่ออะไร’ ‘หนังสือมอบอะไรให้แก่เรา’ ซึ่งก็ได้รับคำตอบในเขาวงกตแห่งนี้ที่ ทุกคนอ่านหนังสือเพื่อความรู้ สติปัญญา มุมมองที่แตกต่างและเพื่อยกระดับจิตใจ เราต่างอ่านหนังสือเพราะต้องการอะไรบางอย่างและหนังสือก็มอบบางอย่างกลับมาให้เสมอ การอ่านหนังสือทำให้เราได้สัมผัสกับเรื่องราวมากมายทั้งความทรมาน ความเศร้า โศกนาฏกรรม สุขนาฏกรรม ความทุกข์ ความรู้สึกของผู้เขียนที่อยู่ในหนังสือแต่ละเล่ม ยิ่งเป็นหนังสือที่ก้าวผ่านยุคสมัยมาเป็นเวลานานก็ยังสะท้อนสิ่งเหล่านี้ได้ชัดเจนและอัดแน่นไปด้วยคุณค่าทางเนื้อหา การเรียนรู้สิ่งเหล่านี้อาจจะกำลังสอนให้เราอ่อนโยนและรู้จักการห่วงใยผู้อื่น ผู้เขียนได้เสนอแนวคิดนี้ผ่านคำพูดของรินทาโร่ ในปัจจุบันที่ผู้คนต่างจ้องจะทำร้ายซึ่งกันและกันโดยไม่แม้แต่จะคิดว่าทำไมจึงทำเช่นนั้น ผู้คนเริ่มตั้งคำถามกันว่าทำไมจึงไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ ทุกคนหลงลืมไปว่าการทำร้ายผู้อื่นเป็นสิ่งไม่ดีและเริ่มเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน การอ่านหนังสือจะทำให้ผู้คนเข้าใจถึงความห่วงใย เห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้

7.1.4 บทสนทนา

จากการวิเคราะห์บทสนทนาของวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายสัมผัสผู้พิทักษ์หนังสือ พบว่ามีการสร้างบทสนทนาสองรูปแบบคือการสร้างบทสนทนาเพื่อดำเนินเรื่องและการสร้างบทสนทนาเพื่อนำเสนอตัวละคร

7.1.4.1 การสร้างบทสนทนาเพื่อดำเนินเรื่อง ภายในเขาวงกตต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าวิธีการที่รินทาโร่ใช้ในการแก้ปัญหาก็คือการพูดคุยนั่งสนทนา หากไม่มีบทสนทนาดังกล่าวเรื่องก็ไม่อาจดำเนินต่อไปได้หรือ

อาจจะดำเนินไปอีกทิศทาง ดังนั้นบทสนทนาจึงสำคัญต่อการดำเนินเรื่องอย่างมาก ดังตัวอย่างการพูดโน้มน้าวของรินทาโร่จากเขาวงกตแห่งที่สาม

“อย่าพูดเองเออเองสิ”

น้ำเสียงใส ๆ ดังแหวกอากาศในห้อง

ประธานบริษัทกับรินทาโร่หันไปหาเจ้าของเสียงพร้อมกัน

ซาโยะฮินอยู่ข้างเด็กหนุ่ม เอ่ยด้วยน้ำเสียงมีชีวิตชีวาเช่นเคย

“อย่าเพิ่งด่วนสรุปว่าลูกค้าของร้านหนังสือนี้ลืกลดลงเรื่อย ๆ สิ ร้านนั้นมีลูกค้าประจำที่นิสัยไม่ค่อยดี แต่หัวตัวอย่างรุ่นพี่อากิยะ แล้วตอนนี้ฉันก็เป็นลูกค้าคนหนึ่งเหมือนกัน”

นั่นไม่ใช่เรื่องที่นายถืออกพูดอย่างภูมิใจ แต่น้ำเสียงของเธอฟังสบายและไร้ความลังเล

“แต่” ท่านประธานไม่สะทกสะท้าน “ธุรกิจให้บริการแค่นั้นทำกำไรไม่ได้ ถ้าขายไม่ได้ก็ไร้ความหมาย ร้านหนังสือไม่ใช่องค์กรการกุศลนะ”

“จำเป็นต้องได้กำไรเท่าไร? คุณถึงจะพอใจ”

“เท่าไรล่ะหรือ”

คำถามที่ไม่คาดฝันของรินทาโร่ทำเอาท่านประธานเบิกตากว้างเล็กน้อย

“ปู่เคยพูดบ่อย ๆ ว่า พอมีร้อยล้านก็อยากได้สองร้อยล้าน ถ้าเริ่มต้นด้วยเงิน มันก็จะไม่มีที่สิ้นสุด พอมีล้านก็อยากได้สองล้าน พอมีร้อยล้านก็อยากได้สองร้อยล้าน ฉะนั้นเลิกคุยเรื่องเงิน แล้วหันมาคุยเรื่องหนังสือที่อ่านวันนี้ดีกว่า ผมเองไม่ได้คิดว่าร้านหนังสือไม่ต้องมีกำไรก็ได้ แต่ก็รู้ว่ามีเรื่องที่สำคัญพอ ๆ กับกำไร”

เขาถ่ายทอดคำแต่ละคำที่ผุดขึ้นในใจ ไม่ได้หว่านล้อมหรือใช้น้ำเสียงแข็งสั่งสอน แคบอกความรู้สึกออกไป

“ในฐานะที่คุณเป็นคนผลิตหนังสือ แม้สถานการณ์จะไม่ใช่เป็นไปดังใจแค่นั้น ก็ห้ามเรียกหนังสือว่าสินค้าเพื่อการบริโภค คุณควร

ตะโกนออกมาว่า ฉันชอบหนังสือ”

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 152 - 153)

7.1.4.2 การสร้างบทสนทนาเพื่อนำเสนอตัวละคร ตัวละครเอกอย่างรินทาโรนั้นได้รับการอธิบายถึงนิสัยและภาพลักษณ์ผ่านคำอธิบายแต่ตัวละครฝ่ายตรงข้ามที่ปรากฏในเขาวงกตแต่ละแห่งนั้นไม่ได้มีการอธิบายเอาไว้ว่าเป็นคนที่มีนิสัยอย่างไร ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจนิสัยของพวกเขาได้ผ่านบทสนทณาระหว่างพวกเขากับรินทาโร ดังตัวอย่างบทสนทณาระหว่างชายเจ้าของคฤหาสน์กับรินทาโรในเขาวงกตแห่งที่หนึ่ง

ชายสวมชุดสูทสีขาวยื่นนิ้วเรียวยาวไปสัมผัสบานกระจกอย่างแผ่วเบา

“ไม่มีใครบอกเธอเลยหรือไง ฉันยุ่งกับการอ่านหนังสือเล่มใหม่ทุกวัน แค่ทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกวันนี้ก็แย่แล้ว ไม่ว่างพอจะอ่านซ้ำหรอก”

“ไม่อ่านซ้ำหรือ”

“แน่ละสิ”

เด็กหนุ่มอึ้งไป อีกฝ่ายสายตาระยะไปมาด้วยความเอือมระอาสุด ๆ

“ฉันจะคิดซะว่า ที่เธอโง่เขลาเพราะว่ายังเยาว์วัย ไม่งั้นฉันจะลั่นหวังกับบทสนทนาไร้ค่าสามนาทีก่อน ฟังให้ดีนะ โลกนี้มีหนังสือมากมาย กายกอง ผลงานจำนวนนับไม่ถ้วนถูกกาลเวลากลับกลายไป ทุกวันนี้ก็ยังผลิตออกมาอย่างต่อเนื่อง ฉันไม่ว่างพอจะมาอ่านหนังสือเล่มเดิมซ้ำแล้วซ้ำอีกหรอก”

คำพูดลั่นไหลดังก้องห้องโถงใหญ่ รินทาโรรู้สึกใจหวิว ๆ คล้ายจะเป็นลม

“ในโลกนี้มีคนมากมายกายกองที่ถูกเรียกว่านักอ่านแต่คนที่อยู่ในฐานะอย่างฉันต้องอ่านหนังสือให้มากกว่าคนพวกนั้น คนที่อ่านหนังสือสองหมื่นเล่มย่อมมีคุณค่ามากกว่าคนที่อ่านหมื่นเล่ม แค่นี้ฉันก็มีหนังสือที่ต้องอ่านกองเป็นภูเขาเลากาแล้ว ถ้าจะอ่านหนังสือเล่มเดิมซ้ำ ๆ ก็ไม่ต่างอะไรกับการเสียเวลาไปเปล่า ๆ”

เข้าใจหรือยัง นัยน์ตาเรียวเล็กของชายตรงหน้าฉายแววเขียด
เดือนดุจคมมีด ปรกกายความมั่นใจเปี่ยมล้นจนแทบคลั่ง
(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 47 - 48)

จากการอ่านบทสนทนาผู้อ่านจะเข้าใจถึงนิสัยของชายเจ้าของคฤหาสน์ว่าเขาเป็นคนที่มักยก
ตนสูงหรืออาจเป็นชนชั้นสูงที่หยิ่งในศักดิ์ศรี มุมานะ ไม่ชอบใครก็บอกตรง ๆ เป็นคนค่อนข้างยุ่งมีอะไรทำ
ตลอดเวลา ต้องการได้รับความสนใจและใช้หนังสือเป็นเครื่องมือในการสร้างจุดยืนทางสังคมให้ตนเอง

7.1.5 ฉากและบรรยากาศ

จากการวิเคราะห์พบว่าฉากและบรรยากาศภายในวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายส้ม
ผู้พิทักษ์หนังสือมีอยู่ด้วยกันสี่ฉาก ซึ่งในแต่ละฉากก็ให้บรรยากาศที่แตกต่างกันไปอย่างสิ้นเชิง ในด้านของการ
สร้างฉากพบว่ามีการสร้างฉากแบบสมจริงและการสร้างฉากแบบเหนือจริงดังนี้

7.1.5.1 การสร้างฉากแบบสมจริง

ร้านหนังสือนิตลิก เป็นเพียงฉากเดียวภายในเรื่องที่อยู่ในโลกจริง ทำให้ฉากของร้านหนังสือ
นิตลิกนั้นมีความสมจริงตามแบบของร้านหนังสือที่พบเจอได้ทั่วไป ฉากของร้านหนังสือนิตลิกนั้นเป็นฉากสำคัญที่
ปรากฏและถูกกล่าวถึงบ่อยครั้งภายในเรื่องเนื่องจากเป็นที่อยู่อาศัยของรินทาโร่และคุณปู่ของเขา

ร้านหนังสือนิตลิกเป็นร้านเล็ก ๆ ที่กลมกลืนไปกับภูมิทัศน์เมือง
โบราณ

โครงสร้างของมันมีเอกลักษณ์ไม่น้อย

จากทางเข้ามีทางเดินเล็ก ๆ ทอดยาวถึงหลังร้าน ทั้งสองฝั่งอัด
แน่นไปด้วยชั้นหนังสือแข็งแรงทนทาน สร้างตึกผนังสูงจรดเพดาน
ตะเกียงโบราณห้อยเป็นหย่อม ๆ เหนือศีรษะ ในร้านเต็มไปด้วยแสง
ละมุน ส่องสะท้อนพื้นไม้กระดานซึ่งขัดจนขึ้นเงา

ช่วงกลางร้านไม่มีของตกแต่งอื่นใดนอกจากโต๊ะตัวเล็กสำหรับ
คิดเงิน ด้านในสุดเป็นทางตัน แม้จะเป็นทางตัน แต่เวลาเดินจากปาก
ประตูที่มีแสงสว่างส่องเข้ามาในร้าน มองเห็น ๆ คล้ายข้างในลึกสุดจะ

หยั่ง ดุจโถงทางเดินที่ขนาบด้วยหนังสือทอดยาวสู่ความมืดมิดไร้
จุดสิ้นสุด

(ปาฏิหาริย์แมวมลายิ้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 22)

ผู้อ่านจะสัมผัสได้ว่าร้านหนังสือนัดสีก็จะให้บรรยากาศเหมือนร้านหนังสือย้อนยุคที่ภายในร้าน
จะดูอึมครึมและเงียบสงบ มีแสงไฟสลัว ๆ จากตะเกียงทรงโบราณแต่ก็สว่างพอสำหรับการอ่านหนังสือ ภายใน
ร้านได้รับการดูแลเป็นอย่างดีเพราะชั้นหนังสือและทางเดินสะอาด อาจเรียกได้ว่ามีบรรยากาศเหมาะกับการเป็น
ร้านหนังสือมือสองเก่าแก่ที่อัดแน่นไปด้วยหนังสือหายากที่ปัจจุบันหาไม่ค่อยได้แล้วหรือเรียกว่าเป็นร้านหนังสือ
ลึกลับก็ว่าได้

7.1.5.2 การสร้างฉากแบบเหนือจริง

คฤหาสน์ ปรากฏในเขาวงกตแห่งหนึ่งมีความเหนือจริงคือตั้งอยู่ในอีกมิติและมีรูปแบบการ
ตกแต่งที่แปลกประหลาด ตัวคฤหาสน์มีขนาดใหญ่โตและทางเดินยาวที่ระดับประตักันอย่างผสมปนเป
บรรยากาศภายในคฤหาสน์จะดูหรรษาโอ้อ่า การตกแต่งผสมปนเปศิลปะจากหลายประเทศเข้าด้วยกันจนชวนให้
สับสนและมัวไปหมด ทางเดินที่ยาวเกินจำเป็นจนชวนให้เหนื่อย พอเดินไปถึงห้องที่ชายเจ้าของคฤหาสน์อยู่ก็พบ
กับชั้นหนังสือสูงตระหง่านตั้งเรียงยาวอยู่มากมาย หนังสือฉบับหนึ่งถูกจัดเก็บลือคอเอาไว้ภายในตู้อย่างดี
เปรียบเสมือนกับเป็นสมบัติมีค่า ภาพของชายที่นั่งอยู่ท่ามกลางชั้นหนังสือมากมายนั้นดูน่าเกรงขามเป็นอย่างมาก
ดังตัวอย่างที่ยกมา

สิ่งที่อยู่หลังประตูคือคฤหาสน์ซึ่งรินทาโรไม่เคยพบเห็น
พวกเขาเดินไปบนพื้นหินที่ปูไว้เป็นระเบียบ เปิดประตูไม้ระแนง
ซึ่งเป็นประตูหน้าแล้วถอดรองเท้าบนลานพื้นคอนกรีตผสมเสร็จ ทั้ง
สามเดินไปตามระเบียงทางเดินไม้ขัดมัน ผ่านเฉลียงที่มีแสงแดดสาด
ส่อง ข้ามระเบียงเชื่อมไปอาคารที่อยู่ติดกัน

จากระเบียงทางเดินมองเห็นสวนญี่ปุ่นกว้างใหญ่ มีทางให้เดินเล่น
และบ่อน้ำ นกกระจ้อยในแมกไม้ส่งเสียงร้อง พุ่มกุหลาบพันปีที่ตัดแต่ง
กิ่งอย่างประณีตกำลังออกดอกบานสะพรั่ง ฤดูกาลของที่นี่ก็ยุ่งเหยิงไป

หมด

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 37)

ทั้งสามเดินลึกเข้าไปเรื่อย ๆ ท่ามกลางบรรยากาศสดชื่นอย่างน่า
ประหลาด

ผ่านโถงทางเดิน บันได และระเบียงเชื่อม ระยะทางไกลไม่น้อย
ระหว่างทางเห็นของประดับตกแต่งที่ไม่เข้ากันเสียเลย อาทิ งานช่าง
แกะสลัก ภาพวาดพู่กัน รูปปั้นวินัสคริ่งตัว และดาบญี่ปุ่น ทิศทางเดิน
เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาไร้กฎเกณฑ์ ทิวทัศน์รอบตัวดูสับสน ไม่รู้แล้วว่า
ตอนนี้อยู่ที่ใด

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 38)

“ถึงแล้วค่ะ”

เธอก้าว ยกมือแตะเบาประตูปะตูเบา ๆ ประตูบานเลื่อนเปิดออก
ทันที รินทาโร่ทำตาโตเมื่อเห็นอาณาเขตในนั้น

พื้นที่ข้างในกว้างขวาง ผืนหญ้า และเพดานเป็นสีขาวล้วน

นอกจากสีที่ใช้จะทำให้กะระยะใกล้ไกลได้ลำบากแล้วความกว้าง
ยังไม่ธรรมดาด้วย เพดานสูงจนนึกว่าอยู่ในโรงพลศึกษา นอกจากผืน
ด้านหลังแล้ว มองไม่เห็นเลยว่าอีกสามด้านที่เหลือสิ้นสุดตรงไหน นึก
ภาพไม่ออกเลยว่าห้องนี้กว้างเพียงใด

พื้นที่ขนาดมหึมาสีขาวโพลนถูกยึดครองด้วยตู้โชว์สีขาวที่จัดวาง
อย่างเป็นระเบียบ ตู้โชว์สูงเลยหัวรินทาโร่ตั้งเรียงกันหลายสิบแถว
แม้แต่แถวที่อยู่ตรงหน้ายังมองไม่เห็นช่องว่างระหว่างตู้เลย

ทว่าเรื่องที่น่าประหลาดใจที่สุดคือ สิ่งที่อยู่ในตู้ซึ่งเรียงกันเป็นพิด
ล้วนแล้วแต่เป็นหนังสือ

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 39)

สถาบันวิจัย ตั้งอยู่ภายในอีกมิติ เป็นสถานที่ที่ร่วมนักวิจัยเอาไว้เป็นจำนวนมาก ภายในดูวุ่นวายเพราะนักวิจัยเดินแบกหนังสือกันอย่างโกลาหลชวนให้เวียนหัว บรรยากาศภายในควรจะรู้สึกคึกคักแต่กลับชวนน่าอึดอัดแทน แม้จะมีคนไหลเวียนมากมายแต่ทุกคนก็มุ่งมั่นอยู่กับงานของตนจนไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน แม้แต่น้อย พอลงไปในห้องของนักวิชาการก็เจอกับโต๊ะทำงานท่ามกลางหนังสือกองใหญ่ที่วางอยู่เต็มไปหมดพร้อมกับซิมีโฟนหมายเลข 9 ที่กำลังบรรเลงอยู่ด้วยเสียงกังวานทั่วห้องให้บรรยากาศชวนน่าพิศวงและแปลกตาไปในเวลาเดียวกัน

สิ่งที่ปรากฏเบื้องหน้าคือทางเดินหินขนาดมหึมา ความกว้างซ้ายจรดขวาประมาณสองห้องเรียน แต่ไม่รู้ว่าลึกแค่ไหน เพราะทางเดินขนาดมหึมาทอดยาวสุดตา เสากลมสีขาวที่ดูแข็งแรงและงดงามตั้งเรียงรายสองฟากฝั่งเว้นระยะห่างเท่า ๆ กัน ค้ำยันเพดานโค้งงามอ่อนช้อย ถ้าเห็นแค่นั้นจะรู้สึกเหมือนวิหารกรีกโบราณ แต่ผู้คนที่เดินสวนกันไปมาก็ยังดูพิลึกกึกกือ

ชายหญิงชุดกาวนเดินออกมาจากช่องเสาอย่างต่อเนื่องก่อนจะหายลับไปในช่องเสาฝั่งตรงข้าม คนเหล่านั้นมีทุกเพศทุกวัยแต่ทุกคนล้วนสวมเสื้อกาวน หอบหนังสือหลายเล่ม และเดินจากไปอย่างเร่งรีบ พอแหงนมองผนังที่อยู่ระหว่างเสาแต่ละต้น เห็นหนังสือจำนวนมากวางเรียงรายสูงจรดเพดาน ด้านล่างของผนังคลังหนังสือขนาดใหญ่มีโต๊ะตัวใหญ่กับเก้าอี้ตั้งวางเป็นหย่อม ๆ กองทัพมนุษย์ชุดกาวนหยิบหนังสือจากชั้นมากองสุบบนโต๊ะ จากนั้นหยิบหนังสือเล่มอื่นกลับขึ้นชั้น หากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่ามิทางเดินแคบ ๆ และบันไดสำหรับปีนขึ้นปีนลงผลุบ ๆ โผล่ ๆ อยู่ตามจุดต่าง ๆ ชายหญิงชุดกาวนเดินออกจากตรงนั้นมาหยุดยืนหน้าโต๊ะ พอทำงานเสร็จก็เดินตัดห้องโถงใหญ่หายเข้าไปในทางเดินฝั่งตรงข้าม

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 79 - 80)

เขาจำต้องจับลูกบิดแล้วออกแรงดัน ประตูเปิดออกอย่างง่ายดาย
พร้อมกับเสียงดังแฉ็ด พร้อมกันนั้นเพลงซิมโฟนีดังลั่นออกมาจากใน
ห้องจนสะอึกโฮง

ห้องนั้นไม่กว้างนัก ไม่สิ อาจจะกว้างก็ได้ แต่ผนังทั้งสี่ด้านมี
หนังสือกับปีกกระดาษกองสูงจรดเพดาน จึงไม่ค่อยแน่ใจว่ากว้างแค
ไหน พื้นที่ซึ่งโอบล้อมด้วยหนังสือกับกระดาษคับแคบน่าดู เบื้องหน้ามี
โต๊ะแคตัวเดียวที่เกือบจมอยู่ใต้กองกระดาษ

ชายวัยกลางคนสวมชุดกาวนั่งอยู่ที่โต๊ะตัวนั้น หันหลังให้พวกริน
ทาโร่

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์พิทักษ์หนังสือ, 2563: 86)

สำนักพิมพ์ มีชื่อว่า ‘เซะไกอิจิบังโดโชเต็น’ เป็นสำนักพิมพ์ขนาดใหญ่ที่ผลิตหนังสือตาม
กระแสสังคมจำนวนมากและก็อปโกยกำไรจำนวนมากเช่นกัน จากทุกเขาวงกตสำนักพิมพ์จะมีความเหนือจริงที่
ชัดเจนที่สุดคือมีกำแพงซากหนังสือขนาดใหญ่และตัวตีกระดาษซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ก็มีการโยนหนังสือทิ้งออกจากตึก
ลงมาเป็นจำนวนมากดังหิมะ บรรยากาศในฉากนี้จึงให้ความรู้สึกพิศวง เหลือเชื่อ แต่ก็แฝงไปด้วยความกดดัน
ความโหดร้ายและความว่างเปล่า

กำแพงตั้งตระหง่านขนานทางเดินเกิดจากการนำหนังสือมากอง
ซ้อนแบบลวก ๆ

ถึงใช้คำว่ากองซ้อน ก็ไม่ได้วางอย่างเป็นระเบียบแต่อย่างใด บาง
เล่มฉีกขาด บางเล่มบุบบี้ น้ำหนักของหนังสือเล่มบน ๆ กดให้เล่มล่าง
ๆ บีแบน ส่วนใหญ่แทบไม่เหลือเค้าเดิม เหมือนนำหนังสือมากอง
พะเนินไว้

ต่อให้ไม่ใช่คนรักหนังสืออย่างรินทาโร่ ภาพนี้ก็ทำให้รู้สึกแย่อยู่ดี

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์พิทักษ์หนังสือ, 2563: 123)

บนกำแพงสี่เทาไร้ชีวิตชีวาตั้งอยู่เบื้องหน้ามีหน้าต่างสี่เหลี่ยม
จัตุรัสจำนวนนับไม่ถ้วน กำแพงใหญ่ที่มีหน้าต่างเรียงรายกลืนหายไป
ในหมอกขาวเหนือศีรษะ เนื่องจากมีกำแพงหนังสือกันทั้งสองฝั่ง จึง
มองไม่เห็นภาพทั้งหมด สรุปลก็คือ ทางเดินข้างหน้ามีสิ่งปลูกสร้างคล้าย
ตึกระฟ้าขนาดมโหฬารตั้งสูงเด่นเป็นสง่า

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 124)

“ยินดีต้อนรับสู่ ‘เซะโกอิบิงโดโชเต็น’”

น้ำเสียงภาคภูมิใจดังลั่นห้อง ทันทีที่ผลึกเปิดประตูบานยักษ์เข้าไป
ข้างใน

แต่ห้องที่ว้านี้กว้างประมาณห้องเรียนเท่านั้น

โคมไฟระย้าขนาดใหญ่ห้อยอยู่บนเพดาน พื้นปูพรมหนาอุดซับ
เสียงฝีเท้า ผ่นั่งสี่ด้านติดม่านสีแดงสด

โต๊ะตัวใหญ่ขัดเงาตั้งอยู่หลังห้องอันหรูหรา ชวนให้รู้สึก
ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น มีคนคนหนึ่งอยู่ด้านหลังโต๊ะ เขาเป็นชายสูง
วัยร่วงผอม จุดเด่นคือผมขาวโพลนทั้งศีรษะ

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 137)

หนังสือจำนวนมหาศาลถูกขวางออกจากหน้าต่างอาคารอย่าง
ต่อเนื่อง โดนมพัดแกว่งไกวก่อนตกสู่พื้นปฐพี บางตำแหน่งคล้าย
พายุหิมะเคลื่อนตัวออกมาจากตึก หากวัตถุทั้งหมดนั้นเป็นหนังสือ
แสดงว่ามันมีจำนวนมากมายเหลือคณานับ

(ปาฏิหาริย์แมวลายสัมพันธ์ผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 141)

ร้านหนังสือนิตสีก เป็นสถานที่ที่ปรากฏในอีกมิติรายละเอียดโดยรวมมีความคล้ายคลึงกับร้านหนังสือนิตสีกในโลกจริงมากแต่ภายในร้านกลับต่างกันอย่างสิ้นเชิง ที่นี่เป็นร้านหนังสือนิตสีกที่ไม่มีหนังสือแม่แต่เล่มเดียวทำให้ร้านดูกว้างมืดทึบมืดตา และยังคงอ้างว้างผสมความมืดมนจนกลายเป็นสถานที่ที่ดูไม่น่ามาเยือน นอกจากนั้นสถานที่แห่งนี้ยังอยู่ภายใต้การควบคุมของหญิงชราลึกลับดังจะเห็นได้จากการที่เธอสามารถเสกสิ่งของหรือเฟอร์นิเจอร์ให้ออกมาได้ตามใจนึก

ถึงใช้คำว่าห้อง แต่สำหรับรินทาโร่ ที่นี่คือร้านหนังสือนิตสีกที่เคยเห็นจนคุ้นตาเป็นอย่างยิ่ง

แต่รายละเอียดมืดมิดแตกต่างกันมาก

บนชั้นหนังสือขนาดใหญ่ที่สร้างเต็มผนังสองฝั่งไม่มีหนังสือแม่แต่เล่มเดียว ว้างเปล่าจนอ้างว้าง ด้วยเหตุนี้ภายในร้านจึงดูกว้างมืดทึบ

โซฟาหรรุหาคู่หนึ่งวางหันหน้าเข้าหากันตรงกลางร้าน ซึ่งไม่ใช่ของที่เคยมีในร้านอีกเช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีเงาขนาดเล็กตรงโซฟาตัวในที่หันหน้ามาทางประตูด้วย

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 183)

“ต้องเป็นตัวนี้เธอถึงจะสงบสติอารมณ์ได้สินะ”

เธอดีดนิ้วดังเป๊าะ โซฟามลายหายไป กลายเป็นเก้าอี้ไม้ตัวเล็กโผล่มาแทน มันคือเก้าอี้กลมที่เต็มไปด้วยรอยขีดขูด รินทาโร่นั่งมันเป็นประจำเวลาอยู่ในร้านหนังสือนิตสีก

(ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ, 2563: 187)

7.1.6 การสร้างมุมมองการเล่าเรื่อง

จากการวิเคราะห์พบว่าวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือมีการสร้าง มุมมองการเล่าเรื่องแบบบุรุษที่สามในรูปแบบของผู้เล่าเรื่องอย่างรู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่าง

ผู้เขียนได้เล่าเรื่องราวจากมุมมองของบุคคลที่สามและอธิบายถึงความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร โดยเฉพาะตัวละครชื่อรินทาโร่ซึ่งเป็นตัวละครเอกของเรื่อง เรื่องราวจะดำเนินอยู่รอบตัวของเขารินทาโร่จึงเป็นตัวละครที่ได้รับการอธิบายมากที่สุดดังเห็นได้จากในเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในเรื่องไม่ว่าจะเป็นในบทนำซึ่งเป็น เหตุการณ์หลังจากที่ปู่ของเขาตายจากไปผู้เขียนก็ได้อธิบายถึงความรู้สึกของรินทาโร่หรือในการเผชิญหน้ากับ อุปสรรคในเขาวงกตผู้เขียนก็ได้อธิบายถึงรูปแบบความคิดของรินทาโร่ว่ามีที่มาหรือได้รับอิทธิพลจากคุณปู่ของ เขา ผู้อ่านจึงสามารถเข้าใจตัวละครรินทาโร่ได้เป็นอย่างมาก ส่วนของตัวละครสมทบอย่างยูซุกิหรือเจ้าโทะระ ผู้เขียนก็ได้อธิบายว่าทั้งสองมีความสัมพันธ์กับรินทาโร่อย่างไรหรือการบอกไปตัวตนที่แท้จริงของเจ้าแม่วโทะระก็มีการอธิบายไว้เช่นกัน แม้จะไม่ได้กล่าวถึงความคิดภายในใจอย่างละเอียดเท่ากับรินทาโร่แต่ก็ยังมีกรกล่าวถึง อารมณ์หรือความรู้สึกของตัวละครทั้งสองตามสถานการณ์ที่พบเจอ ส่วนตัวละครฝ่ายตรงข้ามผู้เขียนได้อธิบายถึง ลักษณะท่าทางและอารมณ์ของตัวละครเท่านั้น ลักษณะนิสัยของตัวละครฝ่ายตรงข้ามผู้เขียนไม่ได้อธิบายหรือ บรรยายเอาไว้แต่จะให้ผู้อ่านคาดเดาผ่านบทสนทนาเป็นหลัก

7.2 คุณค่าของวรรณกรรม

จากการอ่านวรรณกรรมแปลเรื่องปาฏิหาริย์แมวลายสั้มผู้พิทักษ์หนังสือพบว่าวรรณกรรมเรื่องนี้มีคุณค่า ในด้านเนื้อหา

เรื่องราวทั้งหมดเริ่มต้นขึ้นจากการที่ตัวละครเอกชื่อ นัตสึกิ รินทาโร่ได้พบกับแมวลายสั้มตัวหนึ่งที่มาเพื่อ ขอให้เขาช่วยปลดปล่อยหนังสือที่ถูกกักขังอยู่ตามที่ต่าง ๆ ในการเดินทางครั้งนี้พวกเขาได้เจอกับผู้คนประหลาดที่ กักขังหนังสือเอาไว้ใน ‘เขาวงกต’ ในการปลดปล่อยหนังสือรินทาโร่จะต้องหาคำตอบของปัญหาภายในใจเหล่า ผู้ดูแลเขาวงกตแต่ละแห่ง ผู้เขียนได้ใช้ตัวละครฝ่ายตรงข้ามทั้งสี่ตัวละครในการสะท้อนปัญหาการอ่านหนังสือที่ เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันพร้อมกับการตั้งคำถามให้ผู้อ่านคิดถึงความหมายของการอ่านหนังสือ นอกจากนั้นมุมมอง ของผู้เขียนต่อการอ่านหนังสือยังถูกสะท้อนผ่านตัวละครเอกที่ชื่อ นัตสึกิ รินทาโร่

ปัญหาที่ผู้เขียนได้นำเสนอมีอยู่สามประการได้แก่ หนังสือเป็นเพียงเครื่องมืออวดภูมิปัญญา หนังสือต้อง ถูกดัดแปลงให้เข้ากับยุคสมัย และการขายหนังสือกำไรต้องมาก่อนเสมอ ปัญหาเหล่านี้สะท้อนผ่านนิสัยของตัว ละครฝ่ายตรงข้ามทั้งสามคน ภายในเนื้อเรื่องไม่ได้มีการเสนอวิธีแก้แต่เป็นการแสดงความคิดเห็นในมุมมองของ ผู้เขียนผ่านรินทาโร่โดยมีใจความให้ยึดมั่นในจิตใจที่รักในหนังสือและอย่ายอมแพ้ต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นยังเสนอมุมมองที่มีต่อการอ่านหนังสือหรือความหมายของการอ่านหนังสือและสิ่งที่ได้รับจากการอ่าน

หนังสือ

การนำเสนอเรื่องราวในรูปแบบของนิยายแฟนตาซีทำให้อ่านง่าย สร้างความเพลิดเพลินและเข้าถึงได้ทุกเพศทุกวัย การเขียนเป็นนิยายแฟนตาซีนอกจากจะดึงดูดใจผู้อ่านแล้วยังสามารถสื่อถึงสารของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน เป็นการชี้ให้เห็นปัญหาของการอ่านหนังสือในสังคมปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็ให้อิสระทางความคิดแก่ผู้อ่าน เนื้อหาไม่ยาวจนเกินไปทำให้การเล่าเรื่องกระชับและคงเส้นคงวา การสร้างตัวละครที่มีเอกลักษณ์ทำให้จดจำตัวละครได้ง่าย และบทสนทนาไม่น่าเบื่อประกอบกับฉากภายในเรื่องนั้นมีการผสมความเหนือจริงเข้าไปทำให้เรื่องราวดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง วรรณกรรมเรื่องนี้นอกจากจะให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านแล้วยังมอบความรู้ มุมมอง และย้ำเตือนถึงคุณค่าของหนังสือที่ผู้คนได้หลงลืมไปตามกาลเวลาอีกด้วย

8. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

การวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของวรรณกรรมได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร แนวคิดของเรื่องหรือแก่นเรื่อง บทสนทนา ฉากและบรรยากาศ การสร้างมุมมองการเล่าเรื่อง และการศึกษาคุณค่าด้านเนื้อหาจากวรรณกรรมเรื่องนี้

ผลการศึกษาองค์ประกอบของวรรณกรรมพบว่าวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ มีโครงเรื่องเกี่ยวกับตัวละครเอกที่ชื่อ นัตสึกิ รินทาโร่ ได้พบกับแมวลายส้มที่ชื่อ โทระ ซึ่งมาขออียัมพลังของเขาเพื่อช่วยเหลือหนังสือที่ถูกกักขังอยู่ในเขาวงกตนำไปสู่การผจญภัยในต่างมิติ ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยการแนะนำความเป็นมาและลักษณะนิสัยรินทาโร่จากนั้นจึงเริ่มดำเนินเรื่องให้รินทาโร่ได้พบกับแมวลายส้ม การดำเนินเรื่องเป็นแบบไม่มีกรอบเวลาเนื่องจากเวลาในต่างมิตินั้นแตกต่างจากเวลาที่อยู่ในโลกจริง ผู้เขียนผูกปมด้วยการสร้างความขัดแย้งขึ้นมาด้วยความขัดแย้งภายในเรื่องจะเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างรินทาโร่กับเจ้าของคฤหาสน์ ความขัดแย้งระหว่างรินทาโร่กับนักวิชาการ ความขัดแย้งระหว่างรินทาโร่กับประธานบริษัท และความขัดแย้งระหว่างรินทาโร่กับหญิงชรา หลังจากผ่านเขาวงกตแห่งที่สามจะมีการหน่วงเรื่องช่วงก่อนเข้าไปยังเขาวงกตแห่งที่สี่ จุดสุดยอดของเรื่องคือฉากที่รินทาโร่สามารถยืนหยัดขึ้นมาจากความสิ้นหวังได้และการคลี่คลายของเรื่องซึ่งก็คือการให้คำตอบที่พอใจแก่หญิงชรา ส่วนของการจบเรื่องเป็นการจบแบบมีความสุข

ตัวละครภายในเรื่องแบ่งได้สามประเภทได้แก่ ตัวละครเอก ตัวละครฝ่ายตรงข้ามหรือตัวละครปรปักษ์ และตัวละครประกอบ ตัวละครส่วนใหญ่เป็นตัวละครหลายลักษณะที่แสดงถึงนิสัยและแสดงอารมณ์ได้อย่างมีชีวิตความเป็นเอกลักษณ์ของตัวละครทำให้เนื้อเรื่องน่าสนใจและช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงแก่นเรื่องที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ แนวคิดของเรื่องหรือแก่นเรื่องของวรรณกรรมเรื่องนี้คือการสะท้อนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือใน

ปัจจุบันและการแสดงถึงคุณค่าของการอ่านหนังสือ นอกจากนั้นยังแสดงถึงทัศนคติของผู้เขียนต่อปัญหาดังกล่าว อีกด้วย

บทสนทนาที่ปรากฏในเรื่องแบ่งได้สองประเภทคือบทสนทนาเพื่อดำเนินเรื่องและบทสนทนาเพื่อแนะนำตัวละคร ภาษาที่ใช้ในบทสนทนามีความกระชับ เข้าใจง่าย และสามารถสะท้อนอารมณ์ของตัวละคร ออกมาได้ชัดเจน นอกจากนี้การโต้ตอบของตัวละครที่เป็นจุดสำคัญของเรื่องก็มีความสั่นไหว ทำให้การดำเนินเรื่องไม่น่าเบื่อ บทสนทนายังสะท้อนถึงความคิดและนิสัย รวมไปถึงพัฒนาการของตัวละครอย่างชัดเจนซึ่งช่วยให้ตัวละครมีเสน่ห์

ฉากและบรรยากาศแบ่งเป็นสองประเภทได้แก่ ฉากแบบสมจริงและฉากแบบเหนือจริง ฉากแบบสมจริงที่ปรากฏคือร้านหนังสือนิตสีกี ส่วนฉากแบบเหนือจริงคือเขาวงกตทั้งสี่แห่ง ฉากเหล่านี้แสดงถึงบรรยากาศที่ต่างออกไปเช่น ร้านหนังสือนิตสีกีให้บรรยากาศร้านย้อนยุคดูลึกกลับ ส่วนเขาวงกตทั้งสี่แห่งจะมีความเป็นแฟนตาซี ให้ความรู้สึกถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวละคร และถือเป็นสิ่งที่สะท้อนนิสัยของเจ้าของสถานที่อีกด้วย

มุมมองการเล่าเรื่องเป็นแบบบุรุษที่สามที่ผู้เล่ารู้แจ้งเห็นจริงโดยจะเน้นการเล่าเรื่องที่มีรินทาโรเป็นศูนย์กลาง มีการเล่าถึงความรู้สึกนึกคิดของรินทาโรและคนรอบข้างอย่างละเอียดเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครได้ง่าย ส่วนตัวละครฝ่ายตรงข้ามไม่ได้มีการอธิบายความรู้สึกแต่จะอธิบายสีหน้าท่าทางที่เกิดขึ้นในระหว่างการสนทนากับรินทาโรทำให้ผู้อ่านสามารถคาดเดานิสัยของตัวละครนั้นได้ นอกจากนั้นยังมีการอธิบายฉากที่ละเอียดทำให้สามารถจินตนาการให้เห็นภาพได้ง่ายซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศ

วรรณกรรมแปลเรื่องนี้มีความโดดเด่นในด้านคุณค่าทางเนื้อหาที่สะท้อนถึงปัญหาในสังคมปัจจุบันและการตั้งคำถามถึงความหมายของการอ่านหนังสือ การสร้างตัวละครที่มีความโดดเด่นและการผูกปมด้วยการสร้างความขัดแย้งพร้อมกับการนำเสนอแนวคิดผ่านตัวละครเอกที่ชื่อนิตสีกี รินทาโร การนำเสนอเรื่องราวออกมาเป็นนิยายแฟนตาซีนอกจากจะทำให้อ่านง่ายและน่าดึงดูดสำหรับผู้อ่านแล้ว ยังช่วยสื่อถึงแก่นเรื่องได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็ให้อิสระทางความคิดแก่ผู้อ่าน

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายสัมผัสผู้พิทักษ์หนังสือ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวรรณกรรมเรื่องนี้มีความโดดเด่นในด้านเนื้อหาโดยเฉพาะการสร้างตัวละคร การผูกปม และแก่นเรื่อง การสร้างตัวละครภายในเรื่องมีความเป็นเอกลักษณ์ ตัวละครทุกตัวมีรูปร่างและนิสัยที่แตกต่างกัน การสร้างตัวละครหลายลักษณะเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านจดจำตัวละครเหล่านั้นได้ง่ายและเมื่ออ่านบทสนทนาจึงสามารถแยกได้ว่าใครเป็นคนพูด การผูกปมหรือการสร้างความขัดแย้งทำได้น่าติดตามและสอดคล้องกับแก่นเรื่องที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ แก่นเรื่องที่สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นกับการอ่านหนังสือในสังคมปัจจุบันและการตั้งคำถามถึงความหมายของการอ่านหนังสือเป็นคำถามที่ผู้คนในสมัยนี้อาจไม่เคยฉุกคิดมาก่อน โดยรวมวรรณกรรมเรื่องนี้

นอกจากจะให้ความรู้และความบันเทิงแล้วยังช่วยย้ำเตือนถึงคุณค่าของหนังสืออีกด้วย

จากการศึกษาพบว่าแก่นเรื่องของวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ นั้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้อ้างอิงหลายเรื่อง เช่น “การศึกษาวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง วิตามินรัก (Vitamin F)” ของญานินท์ นาควารี และ “การศึกษาวรรณกรรมแปลภาษาเวียดนามเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง” ของณัฐา หมู่ผึ้ง โดยงานวิจัยที่ได้ยกมาทั้งสองเรื่องนั้นต่างก็มีแก่นเรื่องที่กล่าวถึงปัญหาใกล้ตัวหรือ ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งสิ้นและยังได้การเสนอมุมมองของผู้เขียนต่อปัญหาดังกล่าวผ่านเนื้อเรื่องที่แต่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤษฏีกา ชาพิมล, มาโนช ดินลานสกุล และนิตา มีสุข. (2558-2559). “องค์ประกอบของวรรณกรรมเยาวชน ประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลชนะเลิศรางวัลหนังสือดีเด่นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรางวัลแว่นแก้ว และรางวัลนายอินทร์อวอร์ดระหว่างปีพุทธศักราช 2546-2555.”
- วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ** 10, 2 (ตุลาคม-มีนาคม): 127-150.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2543). **วรรณคดีวิจารณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนิษฐา แจ่มจรัส. (2556). **นิยาย กับ วรรณกรรม ต่างกันอย่างไร**. เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/517682>
- คะนิง จันทรสงเคราะห์. (2556). **คุณค่าของวรรณกรรม**. เข้าถึงเมื่อ 2 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/wutisant/2013/11/03/entry-1>
- โฆสิต ทิพย์เทียมพงษ์. (2562). **ความเคลื่อนไหวของ “วรรณกรรมญี่ปุ่น” ในสังคมไทย**. เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/japan/detail/9620000027131>
- จิตต์นิภา ศรีไสย์, บรรณาธิการ. (2551). **วรรณคดีและวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.) จำกัด.
- ญาณินท์ นาควารีย์. (2557). “การศึกษาวรรณกรรมแปลญี่ปุ่นเรื่อง วิตามินรัก (Vitamin F).” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐา หมู่ผึ้ง. (2560). “การศึกษาวรรณกรรมแปลภาษาเวียดนามเรื่อง ปิดตา เปิดหน้าต่าง.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธรรมรัตน์ สุนทรโชติ. (2555). “การศึกษาตัวละครในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่อง มินจายอง ราชนิบัลลังก์เลือด.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นัตสีคาวะ โชสุเกะ. (2563). **ปาฏิหาริย์แมวลายส้มผู้พิทักษ์หนังสือ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: Bibli.
- นริชชา ประทุมมา. (2561). “การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายแปลจีนเรื่อง พานพบอีกครายามบุปผาโปรยปราย.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ไพฑูริย์ ธัญญา [นามแฝง]. (2554). **วรรณกรรมคืออะไร**. เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/khonwannakam/2011/10/16/entry-3>
- วิจิตา ยิ้มสังข์. (2562). “การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายแปลจีนเรื่อง ไปอีนน่า หมูป่านลับลิ้มฝั่งแม่น้ำ.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร คงสุขสวัสดิ์. (2560). “นวนิยายแปลจีนเรื่อง แม่ทัพอยู่ข้างบน ข้าอยู่ล่าง : องค์ประกอบ กลวิธี และคุณค่า.” สารนิพนธ์ปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สาวิตรี เข้าดุสิต. (2563). “การศึกษานวนิยายแปลจีนเรื่อง โฉมงามสองหน้า.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิริกร ทองมาตร. (2555). “การศึกษานวนิยายแปลเกาหลีเรื่อง แดจังกึม จอมนางแห่งวังหลวง.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โสภภาพรณ ผิวเหลือง. (2562). “ปาฏิหาริย์ร้านชำของคุณนายมิยะ : เรื่องเล่ากับการตอบปัญหาชีวิต.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนุสรรา ชูชื่น. (2555). **ร้อยเรียงราคา สู่คุณค่า วรรณกรรม**. เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.writer.in.th/chapter/213-1> 24 สิงหาคม 2564
- อริศรา พรหมหล้า. (2559). **ประเภทของวรรณกรรมและวรรณคดี**. เข้าถึงเมื่อ 2 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/arisa45193/page1/1-1>
- อารีญา หุตินทะ และนนทวัลย์ สุนทรภาระสถิตย์. (2564). “บทที่ 6 การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง.” ใน **ภาษาไทยเพื่ออักษรศาสตร์**, 133-186. สมชาย สำเนียงงาม, บรรณาธิการ. นครปฐม: โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อิสราภรณ์ วงศ์จตุพัฒน์. (2563). “การศึกษานวนิยายแปลจีนเรื่อง 13 บุปผาแห่งนานกิง.” บทความวิจัยปริญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Mario Williams [นามแฝง]. (2562). **Literature คืออะไร**. เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก <https://scbwiaustralia.org/literature-คืออะไร/>